

628.688

A
BÜNBÁNAT SZENTSÉGE
ÉS AZ
OLTÁRISZENTSÉG

ELEMI ISKOLÁK RÉSZÉRE

IRTA

Gabriel Antal

ÁRA 4000 K

BUDAPEST, 1926

KIADJA A NÁZÁRET-MISSZIÓSHÁZ, BUDATÉTÉNY.

Útmutató.

E füzethez elválaszthatlanul 2 vázlatcsoport tartozik. A *Bűnbánat* és az *Oltáriszentség* vázlatcsoportja. Nélkülük e füzet sok helyen érthetetlen.

Az Oltáriszentség vázlatcsoportja, mint rész, rajta foglaltatik az „A Szentségek” című vázlatcsoporton.

A füzetke csak a *Bűnbánat* szentsége és az *Oltáriszentség* szövegét tartalmazza. A többi szentségek szövege minden nehézség nélkül leolvasható az „A Szentségek” vázlatcsoportjáról és a Katekizmusból; csak követnünk kell a vázlatcsoporton a Katekizmus kérdéseinek a számait.

Csak a *külső alak* és egy-két hely szorul némi magyarázatra.

A szentségek az ó-szövetségi előképnek, a hétágú gyertyatartónak mintájára 7 láng alakjában vannak jelképezve. Az Oltáriszentség lángja az Öröklámpa fénye, a többi szentségé pedig egy-egy gyertyaláng alakjában.

Mivel az Oltáriszentségről és a Bűnbánat szentségéről kell a gyakorlat szempontjából legtöbbet mondanunk, azért e két szentségnek bővebb kifejtésére más, de őket jellemző alakot kellett választanom. Így került a Bűnbánat szentségének anyaga *gyóntatószék* alakjára; az Oltáriszentség anyaga pedig *oltár* alakjára.

Hogy az Oltáriszentség foglalhassa el az Őt joggal megillető középső helyet, a szentségeket két csoportra osztottam. Az egyik csoport *nem mindenkinek* szól; a másik *mindenkinek* való. Az első csoportba tartozó 2 szentséget a két szélső gyertya és tartó jelzi. E két szentség között foglal helyet a többi szentség sorban egymásután.

Minden gyertyán külön párhuzamos helyen szóba kerül *Krisztus* rendelése, a gyertyatartón pedig: a szentségek *kiszolgáltatói*, *feltevői* és az egyes szentségek *különleges kegyelmei* és esetleges megjegyzések.

Az Oltáriszentség általában és különösen, amint „*köztünk*” van, a szentség-házra került. Amint pedig: „*értünk*” van, amiért, mint áldozat létesül, az oltár asztalán és előlapján foglal helyet. Amint pedig lelkünk eledele, tehát „*bennünk*” lesz, a 3 oltárlépcsőn tárgyalom. Ott olvasható, mit kell tennünk áldozás előtt, *alatta és utána*.

A Bűnbánat vázlatcsoportján az *elméleti* részt *gyertya* alakjában jelzem; a *gyakorlati* részt pedig *gyóntatószék* alakjában. — *Függelék* gyanánt az elégtétel ikertestvérének, a *búcsúnak* a vázlatát adom.

Az „A Szentségek” vázlatcsoportján: 1. az *egyszer* szó azt jelenti, hogy *egyszer* csak az *egyházirend*, a *keresztség* és a *bérmálás* vehető fel. A többi *többször*.

2. A „*holtak*” szentségei: a *keresztség* és a *bűnbánat* szentsége. A többi az „*élők*” szentségei.

3. A gyertyalángok felett látható: K. B. ←O→ B. K. azt jelenti: az Oltáriszentségtől (O) jobbra is, balra is, B-vel kezdődő szentség van; az Oltáriszentségtől (O) a második helyen balról is, jobbra K-val kezdődő szentség van. Az emlékezés elősegítésére szolgál.

* * *

A füzet *olvasása közben* a vázlatcsoportot, mint valami térképet magunk elé fektetjük s rajta az olvasottakat nyomon követjük. *Felelés közben* — a vizsgát kivéve — a vázlatot nézzük és amit az eszünkbe juttat, azt elmondjuk. Amint nem tudunk, azt kihagyjuk s tovább megyünk. A vázlat itt a *kérdő* helyettesíti.

A
BŰNBÁNAT SZENTSÉGE
ÉS AZ
OLTÁRISZENTSÉG

ELEMI ISKOLÁK RÉSZÉRE

IRTA:
Gabriel Antal

ÁRA 4000 K

BUDAPEST, 1926
KIADJA A NÁZÁRET-MISSZIÓSHÁZ, BUDATÉTÉNY.

Nihil obstat.

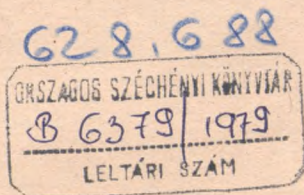
Dr. Theophilus Klinda
censorum praeses.

Nr. 4165.

Imprimatur.

Strigonii, die 19. Dec. 1925.

Dr. Julius Machovich
vicar. general.

ELSŐ RÉSZ. A bűnbánat szentsége.

Bevezetés.

Kedves Gyermekeim!

Huszonnyolc éve, Budapesten, az akkor még épülő Szent-István-Bazilika kápolnájában tanítványaimat gyóntattam. Gyónás után két leányka együtt hagyta el az Isten házáat. Mikor a lépcsőn lefelé mennek, az egyik, mintha repülni akarna, szétterjeszti karjait s azt mondja a másiknak: „Most már csak két szárnyam hiányzik még, és akkor valóságos angyal volnék.” — Felfogásához mérten így akarta jelezni lelkének ragyogó tisztaságát.

Igaza volt, kedves Gyermekeim, ennek a jó leánynak: a tiszta lélek angyalhoz tesz hasonlónak. — *Szent Alajosról* azt mondja az ének: „Tiszta voltál, mint az angyal, aki téged őrizett, ki melletted védőszárnyal láttatlanul lebegett.”

Midőn *szent János* elragadtatásában egy angyalt látott, oly gyönyörűnek találta, hogy leborult előtte és imádni akarta őt. (Jel. k. 19, 10.)

Szieniai szent Katalin azt a kegyelmet kapta Istentől, hogy egy tiszta lelket láthasson. „Oh Atyám! — mondotta egyszer gyóntatójának — ha látnád a tiszta lélek szépségét, nem kételkedem, hogy, ha lehetséges volna, száz halált is eltünnél egyetlen egy lélek üdvösségeért; mivel semmi sincs a földön, amit egy ilyen lélek szépségéhez hasonlítani lehetne.” (In Vita. P. 2. c. 4. n. 5, 6.)

Meg tudták becsülni a lelket a szentek. Nem a test, hanem a lélek szépsége után vágyódtak.

Élt 1600 év előtt/Cycikuban egy szűz, *Stratonice* volt a neve. Rendkívül szép volt. Hozzá még gazdag és előkelő. Mikor a vérbíró megtudta, hogy *Stratonice* keresztény, azzal fenyegette a gyöngye szűzet, hogy megfosztja szépségétől és elékteleníti arcát. — A szűz bátran így felelt: „Minek nekem arcom szépsége? Elékteleníti azt nélküled is két hatalmas ellenség: a kor és a halál. Nem az arc szépsége, hanem a lélek szépsége után áhitozom én hát, mely igazná tesz engem s mely romlást nem ismer...” — Iszonyú kínzások után lefejezték. (P. Zingerle, Akt d. Mart. d. Morgl. II. 7.)

„Vesszen el a test, mely tetszeni tud a szemeknek, kiknek lelkem tetszeni nem akar!” kiáltott fel a 13 éves Ágnes és a bakó pallosa alá hajtotta gyönyörű, elragadó szépségű fejét, hogy lelke tisztaságát megmentse.

Nem akarnál ilyen szép lelket, kedves Gyermekeim? Testedre különös bájat odavarázsolni nincs hatalmadban. De igenis adhatsz a lelkednek szépséget, angyali szépséget. Csak akarnod kell. Jer, kedves Gyermekeim, megtanítlak a művészetre. Nem lesz nehéz. Csak forgasd a könyvecskét sokszor, igen sokszor. Mohón szívjad magadba tartalmát. Készséggel fogadd szavát. *Tündöklő szépség* lesz a lelked, ha csúf, eltorzult, éktelen testnek volna is lakója. *Gyöngy* lesz a lelked, ha rothadó testben lakik is. És gyöngy marad a halál után is. Sőt ott ragyog majd igazán egész szépségében, mikor a halál levonja majd a test fátyolát; épúgy, mint a szótör, a kép is csak akkor tűnik fel élénk egész gyönyörűségében, midőn a művész levonja róla a takarót, a leplet.¹

Rajta hát serényen! Rajta örömmel! Angyal lehetsz már a földön is.

¹ Segneri.

I. A)

A vázlatcsoportról mondandó.¹

(Elmélet)

- Mivolta* 299.² A bűnbánat szentsége az a szentség, amelyben a pap Isten helyett megbocsátja a keresztség után elkövetett bűnöket.
- Rendelése* 300. Krisztus Urunk a bűnbánat szentségét akkor rendelte, mikor az apostolokra lehelt és így szólt:

„Vegyétek a Szentlelket.
 Akiknek megbocsátjátok bűneiket,
 megbocsáttatnak nekik;
 és akiknek megtartjátok,
 meg vannak tartva.“ (Ján. 20, 22–23.)

Ezt Jézus Krisztus mondotta.

Apostolainak mondotta; de ez természetesen utódjaiknak is szól, mert mindig lesznek, kik bűnbocsánatra szorulnak.

Kétfélelét mondott: mégpedig két ellentétes dolgot: vagy bocsássák meg a bűnöket, vagy tartsák meg. A gyóntatónak tehát ítéletet kell mondani a bűnös felett.

Ebből következik, hogy gyónnom kell, ha meg akarok szabadulni a bűneimtől, mert: hogyan mondhat a gyóntató igazságos ítéletet, ha nem tudja a bűneimet?

Védelme Akik nem akarnak gyónni, a következő ellenvetéseket szokták támasztani:

„Én Istennek gyónom, nem embernek.“ — Felelet: Én is Istennek gyónom, mikor bánom bűneimet. De ez nem elég. Amint láttuk (Ján. 20, 22–23.), Jézus embereket rendelt a bűnbocsátásra.

„Lehetetlen minden bűnt megmondani.“ — Felelet: Igaz. De ebből nem az következik, hogy semmit sem kell megmondani, hanem következik az, hogy legalább azt mondjam meg, ami eszembe jut. — Ha millió koronával tartozom és nincs, csak ezer koronám, ebből nem az következik, hogy semmit sem kell fizetnem, hanem az, hogy fizessem meg legalább az ezer koronát. Isten lehetetlenséget nem kíván; de ami lehetséges, azt elvárja mindenkitől.

„Nehéz dolog a gyónás. Fölötte nehéz dolog, hogy szívünk legtitkosabb rejtékét feltárjuk ember előtt.“ — Felelet: Igaz, nehéz dolog a gyónás, fölötte nehéz. De csak magában véve nehéz. Jézus szenvedéséhez képest nem nehéz. Nem kívánja Jézus, hogy keresztrefeszítettessük magunkat bűneinkért. Azt megtette Ő helyettünk. Tőlünk csak azt kívánja, mondjuk meg bűneinket egy embernek, ki örök titoktartásra van kötelezve. Így nem nehéz.³

¹ A Bűnbánat vázlatcsoportjának a szövege.

² A számok az esztergomi Kis Katekizmusra vonatkoznak.

³ „Papnak“, „Papok“ a vázlatcsoporton törlendő.

300. A bűnök megbocsátására vagy megtartására adott hatalom átszállott az apostolokról utódaikra: a püspökökre és áldozópapokra. — Ezek akkor bocsátják meg a bűndeket, mikor a bűnöst a bűnbánat szentségében *feloldozzák*. Amikor pedig *megtagadják* vagy *elhalasztják* a feloldozást, akkor megtartják, a bűndeket.

302–303. Hogy a bűnbánat szentségét méltóan vegyem föl, 1. a *Szentleket* segítségül kell hívnom; 2. meg kell vizsgálnom *lelkiismeretemet*; 3. meg kell *bánnom* bűneimet s erősen meg kell fogadnom, hogy többé nem vétkezem; 4. meg kell *gyónnom*; 5. föl kell tennem magamban, hogy a feladott *elégtételt* elvégzem.

I. A sorrend a bűnbánat szentségének fölvételénél (röviden: a gyónásnál) ugyanaz, mint a *keresztvetés*nél:

Keresztvetés Gyónás

1. összetett kéz : ima	: a Szentlélek segítségül hívása,
2. homlok : ész	: a lelkiismeret megvizsgálása,
3. szív : bánat	: a bánat és erősfogadás,
4. ajak alatt : vallomás	: a gyónás.
5. összetett kéz : ima	: hála és elégtétel.

II. A részek egymásutánját gondolkodással így állapíthatom meg:

Hogy bűneimtől megtisztuljak, **gyónnom** kell.

Még pedig gyónnom kell Istennek és embernek (a papnak). Istennek gyóonom, mikor *bánom* a bűneimet és *erősen fogadom*, hogy többé nem vétkezem. A papnak gyóonom, mikor *megvallom* neki bűneimet. A bűnbocsátáshoz tehát szükséges: a **bánat és erősfogadás**; azután a bűnvallomás.

Hogy azonban bűneimet megvallhassam, előbb gondolkoznom kell bűneimről, hogy azokat megismerjem. Másszóval ezt úgy mondom, hogy megvizsgálom lelkiismeretemet. Szükséges tehát *előkészületül* a **lelkiismeretvizsgálat**.

De van még valami, amiről nem szabad megfeledkezni. „Hasztalan az ember iparkodása, ha nem járul hozzá az Isten áldása”, mondja a közmondás. „Nálam nélkül semmit sem tehetek”, mondja az Úr. (Ján. 15. 5.) Tehát Isten segítségét kell magamnak biztosítanom. Ezt pedig megkapom, ha kérem. „Kérjétek és adatik nektek”, mondja az Üdvözítő. (Máté 7. 7.) Mindenekelőtt tehát **imádkoznom** kell.

Végül **eleget kell tennem** bűneimért. Hogy Isten az ideigtartó büntetésnek egy részét elengedje, azért ad fel a pap *elégtételt*. Szükséges tehát végül: az *elégtétel* is.

Időrend szerint tehát szükséges a bűnbocsátáshoz:

- a gyónás *előtt*: ima,
lelkiismeretvizsgálat,
bánat és erősfogadás
- a gyónás *alatt*: bűnvallomás;
- a gyónás *után*: elégtétel

A bűnbánat szentsége 1. megtisztít a *bűnöktől* (és pedig *minden bűntől*); *Kegyelem* megszabadít az *örök büntetéstől* és az *ideigtartó büntetéseknek* legalább egy részétől, *mek* 2. visszaadja a *megszentelő malasztot*, vagy nagyobbítja azt; ad még *segítő malasztot* is, hogy jamborul élhessek.¹

¹ (A kegyelmeket így jegyzem meg magamnak; A bűn: sötétség. A kegyelem: világosság. Ha éjjel lámpát gyújtok: eltűnik a sötétség [bűn és következménye; az örök büntetés]; csak a tárgyak árnyéka marad hátra [ideigtartó büntetés]. A sötétség helyét *világosság* foglalja el, mely az egész szobát betölti [megszentelő kegyelem] és szemem látni kezd [segítő kegyelem].)

A lelkiismeret-vizsgálat.

(Gyakorlat) A vázlatcsoporton a gyóntatószék tetején kereszt van. Ez a kereszt itt arra is figyelmeztet, hogy mindenekelőtt „vess keresztet” és imádkozzál! Az ima szó után 3 felkiáltójel van. Ez a 3 felkiáltójel azt akarja mondani: „Vigyázz! El ne felejtkezzél valahogy az imáról!”¹

Ima Az imában a Szentlélek segítségét kérem. Kérem, segítse eszemet, segítse szívemet és segítse ajkaimat. Segítse eszemet, hogy bűneim eszembe jussanak. Segítse szívemet, hogy bűneimet megbánhassam. Segítse ajkamat, hogy bűneimet őszintén megvalljam.

Gondolkodás Imá után keresztet vetek s most arról **gondolkozom**, milyen bűnöket követtem el. Ezt másképp úgy mondom, hogy *megvizsgálom a lelkiismeretemet*.

A lelkiismeretem megvizsgálását avval kezdem, hogy visszagondolok az utolsó gyónásomra: mikor és hogyan végeztem azt és a feladott elégtételt elvégeztem-e. (Nem kell s pontos dátumot mondanom. Rendszerint elég, ha azt mondom: pár hónap előtt, pár hét előtt, a múlt héten. Inkább azt kutatom pontosabban: jól gyóntam-e, vagy tán rosszul. Őszinte voltam-e és megbántam-e bűneimet vagy sem? Ezt sürgeti a vörös nyomás és a 3 felkiáltójel)

Az elégtételről itt meg kell jegyezni: Ha valaki nem végezte el az elégtételt, de a feloldozás előtt megvolt a szándéka, hogy el fogja végezni, akkor szent gyónása érvényes volt ugyan, de hanyagságával bünt követett el.

(Egyelőre föltételezem, hogy utoljára jól gyóntam. — Mit kellene tennem, ha utoljára rosszul gyóntam volna, azt majd megmondom a vége felé.)

Miután a múlt gyónásomat már tisztáztam, áttérek a bűnök kutatására, melyeket azóta elkövettem.

Lelki tükrrel Hogy bűneim eszembe jussanak, nem össze-vissza gondolkozom, hanem valamiféle rendet tartok. A legjobb azonban, mert a legbiztosabb az, ha a *tízparancsolat* és az *ötparancsolat* sorrendjében vizsgálom meg lelkiismeretemet. Ezen sorrend szerint találok a bűnöket az úgynevezett lelkítükörben. Ha ezt átolvasom, látom a lelkemet: tiszta-e, vagy piszkos. Mint az arcot a tükörben. Azért hívják lelkítükörnek.

Bűn A lelkítükört úgy használom, hogy bűnről-bűnre átolvasom. Minden bűn után kissé megállok és gondolkozom: elkövettem-e, vagy nem. Ha nem követtem el azt a bűnt, ott hagyom s tovább megyek. Ha elkövettem, megjegyzem magamnak; esetleg leírom.

Szám Ha tudtam róla, mikor elkövettem, hogy az halálos bűn, akkor arról is gondolkozom: *hányszor* követtem el. Ha biztos számot tudok, úgy mondom majd. Ha nem tudom bizonyosan, hányszor követtem el, komolyan iparkodom összeszámlálni, *körülbelül* hányszor² követtem el. Esetleg: hetenkint vagy hónapokint körülbelül hányszor. Ha sehogy sem tudom még ezt sem megállapítani, akkor legalább arról gondolkozom: *sokszor* követtem-e el (szokásom-e), vagy pedig csak *kevészer*.

¹ Azért imádkozom mindenekelőtt, mert ha Isten nem segít, nem fogok jó gyónást végezni. Az imát lehetőleg *térdreborulva* végzem, mert minél alázatosabb valaki, annál inkább meghallgatja az Isten.

² Ha esetleg elhibázom, nem baj. Jobban nem mondhatom, mint ahogy tudom.

Némely bűnnél olyan körülményeket is meg kell jegyezni, melyek a *Körül-* bűnt *súlyosbítják*. Ezek a súlyosbító körülmények kétfélék. Vagy olyanok, *mé-* melyek a magában véve bocsánatos bűnt halálos bűnné változtatják, vagy pedig olyanok, hogy a körülmények miatt a bűnnel több parancs ellen véték. Pl. az *első* esetre: ha *loptam* volna, azt is meg kell jegyezni, *sokat* loptam-e, vagy csak *keveset*. És, ha sokat loptam volna, arról is kell gondolkoznom, *mekkora* nagyobb *összeget* loptam. Mert minél többet lopott valaki, annál nagyobb a bűne. Vagy, ha *kárt* okoztam volna valakinek akarattal, azt is meg kell jegyezni, *nagy* volt-e a kár, vagy csak *kicsi*. És, ha nagy volt, *mekkora* a kár kerek-számban hozzátétőleg. — Példa a *második* esetre: Ha valaki apját vagy anyját verné meg, az nemcsak az *ötödik*, hanem a *negyedik* parancs ellen is vétene. Ez nem volna egyszerűen bűn, hanem kegyeletsértés is. Vagy: Ha valaki a *templomból* lopna, az nemcsak a *hetedik*, hanem az *első* parancs ellen is vétene. Nem egyszerűen csak bűn volna az, hanem *szentségtörés* is. Itt tehát a körülmény a bűnt *másfajtajú* bűnné változtatná.

* * *

Hogy a bűnöket el ne felejtsem, *le szoktam írni* azokat. Nem kell okvet-*Leírás* lenni leírni a bűnöket, még akkor sem, ha félnék, hogy felét elfelejtem. Azért van a vázlatcsoporton: „*Esetleg leírom*“.

Ha leírom a bűnöket, *minden bűnt új sorral* kell kezdenem, a *számot* pedig a *sor végére* írom. Mert különben a lelkiatya néha nem tudhatja: a szám az előtte való bűnhöz tartozik-e, vagy a következőhöz.

Tanácsos egyelőre csak a bűnöket leírni szám nélkül, s a számot csak akkor írni hozzá, mikor már minden bűn le van írva.

* * *

A lelkiismeret-vizsgálatnál két hibától kell őrizkednem: az egyik a *felüle- Hiba* *tesség*, a másik, ennek éppen ellentétje: az *aggályosság*. A felületes: *túlkevés* időt fordít rá; az aggályos: *túlsokat*. Ha sűrűbben gyónnám, mondjuk: hetenkint vagy havonként, akkor 5—15 perc elég volna rá. De ha évenként csak egyszer gyónom, nem sajnálók rászánni egy órácskát. Hisz az örökkévaló boldogságot veszem meg rajta. — Ha azonban az időt lelkiismeretesen felhasználja valaki, nyugodt lehet. Abba hagyhatja a vizsgálatot még akkor is, ha fél, hátha még van valami. Mert ettől félhetek még akkor is, ha egy hétig tart a lelkiismeretvizsgálat. Ha tehát a mondott idő elmúlik, abbahagyom a lelkiismeretvizsgálatot. A többi időt inkább a bánatra fordítom. A bánatot ugyan egy pillanat alatt is felindíthatom úgy, hogy a bűnbocsánatra elegendő legyen, de a *jövőre* nézve, a javulás szempontjából annál jobb, minél tovább bánom bűneimet.

* * *

A lelkiismeret megvizsgálását megkönnyítem magamnak, ha mindennap *este* megvizsgálom a lelkiismeretemet és ha gyakrabban gyónom.

¹ A vázlatcsoporton a *körülmény* szó alatt a 2. sorban levő ez a kifejezés: „*nagy*: még nagyobb” törlendő s ezzel helyettesítendő; *több parancs* ellen.

*Lelki-
tűkőr
nélkül* **Akinek nincsen lelkitűkre,** annak magának kell a parancsolatokból a bűnöket kitalálnia.

Csak az a baj, hogy a parancsolatok szövegét az emberek el szokták felejteni. Kell tehát eszközt találni, mely nem oly könnyen felejtendő, és mely a parancsolatok egymásutánját legalább *értelem szerint* juttassa eszünkbe. Akalmasnak látszik erre az, ami (a vázlatcsoporton) a következő táblázaton látható. A tízparancsolat két kőtáblán van; az ötparancsolat alatta foglal helyet. A kőtáblán az Isten-re vonatkozó parancsolatok vörös-sel vannak jelezve, az emberekre vonatkozók pedig fekete színnel. A 4. parancsolat első része is vörös annak jeléül, hogy a szülőkben van valami isteni. Amit Isten a gyermeknek ad (életet s mindent), a szülők útján adja.

Az egyes parancsolatok tartalmát egy-egy szóval jelöljük. Ennek a szónak olyannak kell lenni, hogy könnyen kitalálható legyen a parancsolatokból, de **!!!** viszont belőle megint könnyen kifejthessük a bűnöket. *Olyan ez a szó, mint egy-egy mag, melyet különböző tákról szedünk, és amely csirájában magában hordja annak a fának leveleit, virágjait, gyümölcsét. Azért tán a parancsolat magvának nevezhetnők.* **!!!**

Ezt a szót az első négy parancsolatnál a római számok jegyeiből olvasom ki. Tehát *külső* jelből.

Igy:	I.	:	I.	:	i	:	ima
	II.	:	II.	:	n	:	név
		:	II.	:	H	:	hiába
	III.	:	III.	:	m	:	misével
		:	III.	:	m	:	munka nélkül.
	IV.	:	I. V.	:		:	Isten helyett valók
		:		:		:	a szülők és előjárók.

A következő négy parancsolatnál az emberi *javak* adják a tartalmat. Tehát *belső* összefüggés. Minden embernek van teste, lelke, testi jószága és lelki jószága. Isten ezeket sorban védi:

az	V.	parancsolatban védi	:	a testi életet;
a	VI.	"	:	a lelki életet; ¹
a	VII.	"	:	a testi jószágot;
a	VIII.	"	:	a lelki jószágot (a becsületet).

¹ A lelki életet főleg a szemérmertlenség bűne (a paráznság) teszi tönkre, azért a VI. parancsolat csak ezt említi, mint főrészt, az egész helyett.

Az utolsó 2 parancsolatban kívánságról van szó.

Ezt a kilenc-szóból így jegyzem meg magamnak: kilenc „ki”-vel kezdődik; ebből eszembe jut a kívánság, mely szintén „ki”-vel kezdődik.

A X. parancsolat a IX-cel *egy sorban* van. Ez eszembe juttatja, hogy itt is kívánságról van szó.

Milyen kívánság van a IX-ben és milyen a X-ben?

A IX-ben illetlen, szemérmetlen kívánságról van szó. Ezt a (k)ilen(c)-szónak „ilen” részéből jegyzem meg magamnak, mely az „illetlen”-szó első és utolsó részét foglalja magában.

A X-ben kapzsi kívánságról van szó. Ezt így jegyzem meg magamnak: A tíz olyan mint a tűz: sohasem elég neki semmi, mindig kapni akar: telhetetlen, kapzsi.

Mért *veszedelmes* a szemérmetlen és kapzsi kívánság?

Mert a 9 : 6 ra billent.

A 10 pedig lopásra visz: „Tíz újjával kap utána a kapzsi.”

A 9 tehát rokon a 6-tal; a 10 pedig a 7-tel.

Azért a *lelkitükörben* együtt is szerepel.

A IX. parancsolat magva tehát: ilen.

A X. „ ” pedig: tűz.

Az Anyaszentegyház öt parancsolata így jegyezhető meg: $1 + 2 = III$. Az 1. és 2. parancsolatban ugyanaz van, mint Istennek III. parancsában. Csakhogy itt vasárnapról, ott ünnepről van szó.

Ha a 3 számjegyek baloldali felső és alsó részét összekapcsoljuk, B-betűt nyerünk: *Bőjt*.

Ha a 4-es számjegyet felfordítom, *szék* lesz belőle. S ha a négy-szót felfordítom, azaz visszafelé olvasom, *gyén* lesz belőle. *Gyén*-ből könnyen eszembe jut: a *gyón*. Mindkettő egyesítve: *gyónlatószék*.

Az 5-ben arról van szó, hogy tiltott időben ne mulassunk. (Kis gyermeknél ezt így lehet megrögzíteni: A X parancsolat Istennek *nagy* könyve. Az 5 parancsolat Istennek *kis* könyve. Neked is van kiskönyved: a bizonyítványod. „Ha a kiskönyvben 5-öst kapsz, lesz akkor otthon nemulass.”)

[Vannak aztán még más többé-kevésbé sikerült töredékes megjegyzési módok, de az inkább csak játékszámba megy. Pl. „*Tolvaj-kulcs (7) hét: ne bántsd a másét.*” Vagy: „Nyolc (8): szemüveghez hasonlít”, szembenézni nem mer, aki hazudik.

Vagy: V: v: ne Verekedjél (mert abból származik a gyilkosság).

VI: vi: vízőzön lett a hat miatt (a vízőzönt az emberek paráznsága miatt bocsátotta Isten a földre).

VII: vn: v:nni el ne vedd, ami nem a tied.

VIII: vm: valld meg az igazat (ne hazudjál).

IX: iksz: illetlen kívánság. X: ksz; kapzsi.

Hogy a 9. és 10. parancsolatban kívánságról van szó, azt így jegyezhetem meg: Ha az X-et vonallal akár vízszintesen, akár függőlegesen 2 részre bontjuk, a vonal előtt és után, illetve alatta és fölötté csupa K—K (Kívánság) betűket kapunk. És pedig a IX első részével az I-vel: illetlen kívánságot, a X-ben a vonal előtt való K-val és vonal után való K-val: Kapzsi Kívánság.

A IX és X-ből még *rejtvény* alakjában is kifejezhetjük a kívánságot. Ha az X-et a középen vízszintesen átszeljük, az X felső része V: v; alsó része (igaz, kissé erőltetve) A: A: a. V van tehát az An = van. A kilencből kölcsönkérjük a ki szóttagot. Lesz: kíván.)]

Szó volt eddig a parancsolat magvának kitalálásáról. Lássuk most a mag kifejtését, vagyis a bűnök kihámozását a magból.

A magból úgy hámozom ki a bűnöket, hogy gondolok mindenre, ami a maggal valahogy összefügg. Mi függ össze a maggal, azt a parancsolatoknál !!! tanulja az ember. Mennyi jut ebből valakinek eszébe, az attól függ, milyen kinek az emlékezőtehetsége. Természetes, hogy a gyöngébb tehetségnek kevesebb jut eszébe és így hiányosabban fog gyónni. De ez nem baj. Mindenki úgy gyónik, ahogy tud. Isten senkitől sem kíván lehetetlenséget. !!!

Bánat.

Mivolta

307. Bánatom akkor van, ha lelkemnek fáj, hogy vétkeztem; és ha utálok azt, amit elkövettem.

*Fontos-
sága*

A bánat a *legfontosabb* (!!!) a bűnbánat szentségében, mert, ha bűneimet meg nem bánom, nem kaphatok bocsánatot Istentől. Ha pedig van bánatom (megfelelő bánatom) és már nem gyónhatom, a bánat maga is megtisztít a bűneimtől.

308. Okvetlenül meg kell bánni minden elkövetett *halálos* bűnt, de nagyon jó, ha bocsánatos bűneimet is megbánom.

Akinek halálos bűnei nincsenek, annak okvetlenül meg kell bánnia *legalább* egy bocsánatos bűnét. Legjobb ilyenkor, ha az ember a régi életéből csatol hozzá egy bűnt, amelyet már meggyónt, de nagyon meg tud bánni. Ilyenkor a bűnt nem kell okvetlenül megnevezni, elég, ha azt mondom: „hozzácsatolom előbbi életemből mindazt, amit az I. (vagy a II., III., IV. s. i. t.) parancs ellen elkövettem“.

Ideje

309. Bűneimet a szentgyónás előtt, vagy *legalább a feloldozás előtt* kell megbánnom.

310—313. *Milyen* legyen a bánatom?

Minősége

Hogy erre megfelelhessenek, előre kell bocsátanom egy kis történetet. Volt 4 testvér, 2 kicsi (a, b) és 2 nagy (C, D). Egyszer mind a négyen gorombáskodtak mamájukkal. Apjuk nagyon elverte őket. Mind a négy sírni kezdett és mormogni valamit. Az „a”: Jaj, csak ne gorombáskodtam volna; úgy fáj a hátam!!! — Fél a veréstől. Ez *félelemből* való bánat. — A „b”: Jaj, csak ne gorombáskodtam volna: anyámnak most fájdalmat okoztam. Annyi jót tesz velem és ezt így háláltam meg. Igazán nem szép tőlem. Ez *szeretetből* való bánat. Szerette a mamáját. Megfeledkezett ugyan a szeretetről, de mikor észretért, fáj a lelkének, hogy mamáját megbántotta. — A kettő közül egyik sem gondolt Istenre. A C és D már Istenre is gondoltak.

A „C”: Jaj, csak ne gorombáskodtam volna. Isten a IV. parancsolatban parancsolja, hogy „Atyádat és anyádat tiszteljed”. Nem tartottam meg ezt a parancsolatot. Isten engem ezért meg fog büntetni. Ez *félelemből* való bánat, bár Isten miatt. Ez a kevésbbé tökéletes *bánat*. A „D”: „Jaj, csak ne gorombáskodtam volna; Istent, ki annyi jót tett és tesz velem és aki olyan szeretetreméltó, megbántottam”. Ez *szeretetből* való bánat, Isten miatt. Ez a *tökéletes bánat*.

Ilyen bánata volt *szent Péternek*, miután Jézust megtagadta és észretért. Jézus fájdalmas tekintete Péter szívébe markolt. Péter tudta, hogy Jézus megbocsát neki. Nem taszítja pokolba, amint pedig azt megérdemelte. Nem fosztja meg rangjától, nem vonja vissza ígéretét, hogy az anyaszentegyház fejévé legyen. Mégis „keservesen sírt”, egyedül azért, mert oly szeretetreméltó Üdvözítőjének oly nagy fájdalmat okozott. — Ilyen bánata volt *Mária Magdolnának* is.

A tökéletes bánatnak az a *hatása*, hogy azonnal megszerzi Istentől a bűnöknek a bocsánatát, föltéve, hogy megvan a szándékom, hogy ha lehet, meggyónom. Mert a gyónás a *rendes* eszköze a bűnbocsátnak; a tökéletes bánat csak *rendkívüli* eszköz, mikor valaki már nem gyónhatik. Ezt a rendkívüli eszközt azért adja Isten az ő végtelen irgalmában, hogy senki saját hibáján kívül el ne kárhozzék. —

Hasonlítsuk most össze a 2 kisfiúnak és a 2 nagynak a bánatát. Hogy valaki bánja a bűnét, mert kikapott miatta (mint „a”), az *természetes*, mert ez *mindenkivel* így van. Hogy valaki bánja a bűnét, mert vele szüleit megbántotta (mint „b”), az is *természetes*, mert *majdnem mindenki* így van. Azért azt mondjuk, hogy „a”-nak és „b”-nek a bánata *természetes* bánat. — De, hogy valaki *Isten miatt* bánja meg a bűnét, az már *nem természetes*. Mert az nem mindenki van így, hanem csak azokkal, akik szeretik Istent, vagy legalább is félnék tőle. Azért azt mondjuk, ezeknek a bánatjuk *több mint természetes*: ez már *természetfölötti*. A természetes bánatot úgy is mondhatjuk: bánat *nem Isten miatt*. A természetfölötti bánatot pedig: *bánat Isten miatt*. Ilyen bánat kell a bűnbánat szentségénél. A természetes bánat nem elegendő. — — —

Röviden összefoglalom a mondottakat: A bűnbánat szentségében *Isten miatt* kell bännom a bűneimet, ezt a bánatot *természetfölötti bánatnak* nevezzük. Isten miatt *kétféle* bánattal bánhatom meg bűneimet: tökéletes és kevésbbé tökéletes bánattal.

Akkor van **tökéletes** bánatom, ha főképen *szeretetből* bánom bűneimet; mert a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent megbántottam. Akkor van kevésbbé tökéletes bánatom, ha bűneimet leginkább *félelemből* bánom; mert Isten büntetését megérdemeltem. — — —

313. **Életveszélyben** első gondom: felindítani magamban a szeretetből *Életveszélyben* való bánatot. Ha még *gyónhatom*, akkor mindegy, akár félelemből bánom a bűneim székelyben, akár szeretetből, akár mindkettőből; a fő az, hogy *Isten miatt* bánjam a bűneimet. De ha már nem gyónhatom, iparkodnom kell Isten iránt való *szeretből* banni bűneimet.

A szeretetből való bánatot *ugyanazon* szavakkal indítom fel, mint a gyónás után a bánatot. Mert, amit a gyónás után rendesen mondunk, az tulajdonképen a szeretetből való bánatnak az alakja.

De nem az a fő, hogy szavakkal fejezzem ki bánatomat, hanem, hogy lelkemben is meglegyen, vagy legalább is *lelkemben* legyen meg. — Ezt a bánatot azonban nem lehet majd csak úgy hirtelenében elővárásolni. A gyakorlat teszi a mestert. Ezért, de meg azért is, mert nem tudhatom előre az életveszélyt, *gyakran* indítom fel magamban a szeretetből való bánatot. De lehetőleg minden nap este, mielőtt pihenőre térek, ez utolsó imája nyelvemnek és szívemnek: „Teljes szívemből bánom...”¹ Mivel azonban azt sem tudom, elérem-e az estét, azért, ha oly szerencsétlen volnék, hogy bünt követnék el, *rögtön*, amint bűnöm tudatára ébredek, felindítom magamban a bánatot azon erős elhatározással, hogy a maga idején meggyónom bűnömet. — Boldog halálóráért minden nap imádkozom.

Életveszélyben, ismétlem, első gondom, hogy a szeretetből való bánatot felindítsam. E nélkül azonban, ha csak lehetséges, *papot* is hivatok. A feloldozással kapcsolatban akkor is megnyerem bűneim bocsánatát, ha csak Isten büntetésétől való félelem miatt bánom is bűneimet. Az utolsó kenet szentségének felvételére is csak így kínálkozik alkalom. Ha esetleg már nem tudnék beszélni, vagy nem bírnám a nyelvet, mellveréssel mutatom ki bánatomat.

¹ Nagyon hasznos a következő is: „A keresztfához megyek, mert máshol nem lehetek nyugodalmat lelkemnek.” Rézszavó pillantást vetek lélekben az Üdvözítőre és felsóhajtok: „Miattam, értem fört meg e Szív! (Bűneim miatt — üdvömrért.) Fáj a lelkemnek, hogy én is hóhérai közé állottam. Légy irgalmas Istenem, nekem, bűnösnek!”

Bánatindítás. (1.)

A bánatnál legfontosabb az, hogy a *lélekben* legyen meg.

A bánat: Isten *kegyelme*.

Tehát *imádkoznom* (!!!) kell érette.

Azután *elmélkedem*.

Miről elmélkedjem, arra a *kereszt* figyelmeztet.

Lélekben előbb elmegyek oda, ahol *sok* kereszt vagy: a **femetőbe**.

Aztán *egy* keresztet veszek szemügyre és elmegyek gondolatban oda, ahová a kereszt négy szára mutat. $\left(\begin{smallmatrix} 1 \\ 3-4 \\ 2 \end{smallmatrix} \right)$

A kereszt 2 gerendából áll. Az egyik *függőleges* (felülről lefelé: 1—2), a másik *vízszintes* (mondjuk: balról jobbra: 3—4). A függőleges jelezze a *helyet*, a vízszintes az *időt*.

A függőleges gerenda *felső* ága (1) fölfelé mutat: a **mennyországot** elvesztettem; *alsó* része (2) lefelé mutat: a **poklot** megérdemeltem.

A vízszintes gerenda egyik karja (3) a *mult* időre mutat vissza: **Krisztus halálára**; a másik része a *jövőbe* mutat előre: az **én halálomra**.

Vegyük sorba ezeket.

Temető. Az ember halála után teste (volt legyen életében még oly szép, még oly elbájoló) feloszlásnak indul: elrothad. Az oszlásnak induló hulla: borzalmas, elviselhetetlen. Azért sirba ássák jó mélyre, hogy minél távolabb legyen az élőkől.

Látod, kedves Gyermekem! Mivé lesz az a test, amelyet életében talán elragadtatva bámult mindenki. Tudod, mért kell az embernek meghalnia? Megfelel Sz. Pál apostol: „A bűn által (jött be a világra) a halál”. (Róm. 5. 12.) A bűn okozza tehát a rothadást. A bűn teszi oly utálatossá a testet előtünk, kik azt látjuk. — De a bűn hasonlóképen a lelket is ily utálatossá teszi, csak-hogy mi azt nem látjuk. — Amily utálatos egy bomlásnak induló hulla előtted, ki azt látod, ép oly utálatos: halálos bűnben a te lelked Isten előtt, ki azt látja. Amint te elfordulsz az oszlásnak induló testtől, úgy fordul el Isten a te lelkedtől, ha az halálos bűnben van. Nem is akarja látni, undorral kitér előled.

És te örülsz, hogy vétkeztél?

„Dehogy örülsz! Dehogy örülsz!” mondogatod (mintha hallanám) szörnyűkődvé magadban. „Dehogy örülsz! Utálom a bűneimet. Bárcsak sohasem követtem volna el azokat! Csak még az egyszer nyerjem vissza lelkem tisztaságát, soha többé be nem szennyezem.”

***

Mennyország. Mekkora boldogság lesz majd ott, ahol „letöröl Isten minden könnyhullatást” a szemekről; ott, ahol „halál többé nem leszen, sem bánat, sem jajgatás, sem fájdalom nem lesz többé”. (Jel. 21. 4.)

Mekkora boldogság lesz majd: színről-színre látni az Istent. Színről-színre szemlélni az Ur Jézus megdicsőült alakját, a Boldogságos Szűz Máriát, az angyalokat, a szenteket. Mekkora boldogság lesz majd hallani az angyalok elbájoló dicsőítő énekét, a vértanúk győzelmi dalát, a hitvallók háláénekét s a szűzek ama kiváltságos éneket, melyet kívülük senki sem zenghet.

Mekkora boldogság lesz majd ily társaságnak tagja lenni!

Mekkora boldogság lesz majd: félelem nélkül az örök üdvösség teljes biztonságában éreznünk magunkat.

Mekkora boldogság lesz az majd, azt kimondani nem lehet.

Ennek a boldogságnak az ecsetelésére még Sz. Pál apostol is képtelen volt. Ő is csak annyit mond: „Szem nem látta, fül nem hallotta, sem az ember szívébe föl nem hatott, mit Isten azoknak készített, kik őt szeretik.” (I. Kor. 2, 9.)

S látod, kedves Gyermeke! erről a kimondhatatlan, soha el nem múló boldogságról te, ha halálosan vétkeztél, lemondnál. Inkább a bűn rövid öröme kellett neked, mint a mennyország örök boldogsága! — Ha most bűnbánat nélkül meghalnál, te oda be nem juthnál, mert nem megyen abba „semmi fertőztetett, vagy utálatosságot cselekvő”, (Jel. 21, 27.)

S te nem sajnálnád esztelen dőreségedet?! Nem bánnád a bűneidet?!

„Hogy ne bánnám?! Hogy ne bánnám?!“ (hallom szomorú hangodat)
 „Csak az egyszer legyen Isten nekem irgalmas! Tudom, nincs az a kincs, az a földi hatalom, nincs az a gyönyörűség, mely még egyszer megfoszthatna örök üdvömtől.“

* * *

Pokol. Abban a pillanatban, midőn a lélek elválik a testtől, egy pillanatra megjelenik az Isten színe előtt, aki kimondja felette az ítéletet.

Még az a lélek is tehát, aki pokolba kerül, egy pillanatra színről-színre látja az Istent, hogy lássa, mit vesztett el örökre. Pedig ezt a boldogságot oly könnyűszerrel megszerezhetette volna.

Ehhez a szörnyű *lelkiismeretfurdaláshoz* járulnak még *külső- és más belső-gyötrelmek*.

Micsoda díszes társaságba került az elkárhozott lélek! A tolvajok, a rablók, a gyilkosok, az Istent káromlók, a részegeskedők, a templomkerülők, a paráznák stb., végül az ördögök ocsmány, undok társaságába.

Tán ott találja azt a szerencsétlen lelket is, kit ő tanított, csábított bűnre. Folytonos szemrehányását, átkát kell hallgatnia.

A legborzasztóbb kín azonban a rettenetes szenvedés.

„Csöpűhalmaz¹ a bűnösök gyülekezete és tűz lángja az ő végök.“ (Sir. 21, 12.)

A legeslegremítőbb szenvedés azonban az a kétségbeejtő tudat, hogy a menekülés minden reménye el van vágva örökre.

„A gonoszok örök kínra mennek.“ (Mát. 25, 46.)

„Kioltthatlan tűzre, hol az ő férgök² meg nem hal és tűzők el nem alszik.“ (Márk. 9, 42.)

„Örök gyalázatra vetlek titeket — úgymond az Úr — és örök szegényre, melyet soha el nem törölhet a feledés.“ (Jer. 23, 40.)

„Távozzatok tőlem, átkozottak — mondja majd az ítélő Bíró a gonoszoknak — az örök tűzre, mely³ készítettet az ördögnek és az ő angyalainak.“ (Mát. 25, 41.)

„Az emberek keresik a halált, de nem találják; kívánnak meghalni és elfut tőlük a halál.“ (Jel. 9, 6.)

* * *

Lám, kedves Gyermeke, ha halálos³ bűnben vagy, ott van a te helyed is a pokolban. Az ördögök már készítik. Ha bűnbánat nélkül halsz meg, elvesztél örökre.

S te nem bánnád, hogy vétkeztél?! S volna még bátorságod ezentúl is halálos büntetést követni?!

Hallom sóhajodat: Légy irgalmas, Istenem! Bánom, utálom bűnömet, mely ily büntetést érdemel. Soha többé, soha többé halálos büntetést el nem követek. Inkább ezerszer meghalok.

¹ Kóc, szősz.

² Lelkiismeretfurdalás.

³ Bocskányos bűn miatt nem jutsz pokolba, de Isten a földön, vagy a tisztítóhelyen büntetérté, sokszor érzékenyen és tartósan.

Jézus halála. Jézus szenved, — ártatlanul szenved, — mérhetetlen kínokat szenved.

Részvétellel, bensőséges, mérhetetlen részvétellel vagy, úgy-e bár, iránta.

Jézus másokért szenved, — ellenségeiért szenved, — imádkozik hóhéraiért.

Tisztelettel, a legmélységesebb tisztelettel vagy, úgy-e bár, iránta.

Jézus miattad is, érte is szenved. Bűneid miatt, üdvösségedért. — A legnagyobb rossztól (a pokoltól) szabadított meg; és a legnagyobb jót (a mennyországot) szerezte meg neked. *Isten fia* emberré lett, hogy bűneidért szenvedhessen. *Isten Fia*, — jól gondold meg — *Isten Fia* ennyire Szívén hordta a te lelked üdvét és oly mérhetetlen áldozatot hozott a te lelkedért, mellyel te eddig nem törődteél!!!

És te ne lennél hálás ezért a végtelen áldozatért?! És te nem szeretnéd ezt a Szívet, a te legnagyobb jótevődöt?!

— Szeretlek, Jézusom! szeretlek szívem mélyéből, lelkem egész hevével. S e szeretetből kifolyólag bánom minden bűnömöt; kimondhatatlanul sajnálom, hogy bűneimmel én is hóhéraid közé állottam, növeltem szenvedéseidet. Bocsáss meg! Soha többé meg nem bántalak. — Segíts kegyelmeddel, hogy ígéretemet teljesíthessem. Amen.

* * *

Az én halálom. Befejezésül gondoljunk életünk utolsó órájára. Mikor lesz az, hol lesz, azt nem tudjuk. De képzeljük el, mintha most volna. Gondolja el mindegyiktek, hogy itt a terem nem tanterem, hanem betegszoba; nem sokan vagyunk benne, hanem kiki egyedül; nem ül, hanem fekszik halálos betegségben. Bejön az orvos, megvizsgál, némán fejét csóválja s komoly arccal kimegy és az ajtót félig nyitva felejtve a künn aggódva várakozóknak azt mondja: „Egy-két óra még s a szegény beteg kiszenvedett“.

S ezt mi hallanók s tudnók, hogy nekünk szól! Bizonyára hideg borzalom futna végig egész valónkon. Sürgősen papot hivatnánk. S addig is, míg megjön a gyóntató, ugyan mi volna az a szó, amely ajkunkra tölulna. Azt hiszem, nem tévedek, hogy ilyenformán rimázkodnánk: „Óh szörnyűség, már csak egy-két óráig élek. Egy-két óra múlva menjek az örökkévalóságba, hogy ott elvegyem jutalmam vagy büntetésem. Istenem, mi várhat rám odaát, mikor jót oly keveset cselekedtem életemben, bűnöm meg annyi, mint a tenger fövénye! Oh csak még az egyszer légy irgalmas, édes Istenem! Bocsásd meg bűneimet, szívből bánom azokat, engedd, hogy őszintén meggyónhassam őket. Azután adj még nekem időt, hogy javulási szándékomat bebizonyíthassam. Adj nekem még legalább fél esztendő, hogy a mulasztásaimat csak némileg is helyrehozzam. Ugy akarok élni ezentúl, mint egy szent, mint egy angyal. Halálos bünt többé el nem követek, inkább meghalok. A bocsánatos bűnöket is, amennyire csak tölem telik, kerülni fogom. Csak még az egyszer légy nekem irgalmas, Istenem!“

De hála Istennek, még nem vagyunk ennyire. Több van még, mint egy-két óránk; talán több, mint egy-két esztendőnk. De, amit akkor ígérnénk, mikor rimázkodni kellene az életért, ígérjük most, midőn kérni sem kell: „Halálos bünt többet el nem követek, inkább meghalok; a bocsánatos bűnöket is, amennyire csak lehet, kerülni fogom. Amen.“

Bánatindítás. (2.)

Elmélkedem arról, hogy

- a) *Isten* nekem legnagyobb jóakaróm.
 b) *Én* magamnak, ha vétkezem, legnagyobb rosszakarója vagyok.
 a) *Isten* nekem legnagyobb jóakaróm.

Jóakarátát mutatják *jótéteményei*.

Isten jótéteményeit élvezem

mint ember, mint *keresztény* és mint *katholikus*.

Mint ember: bennem és kívülem.

Bennem: a lelkemben és a testemben.

A *lelkemben*: az ész Istennek a jótéteménye.

A *testemben*: a szem, a fül, a nyelv; ép kéz-láb.

Kívülem: levegő, étel-ital, napsugár.

Ha a jótéteményeket jól felhasználom, jutalmul halálom után megadja nekem Isten a legeslegnagyobb jót a mennyországban, mely örökkön örökké fog tartani.

Ezt köszönöm Istennek mint *ember*. —

Az örök boldogságot azonban az emberiség a bűn által elvesztette.

És pedig úgy, hogy csak Isten tudta azt visszaszerezni.

Azért találta ki Isten az Ő végtelen szeretetében a „megtestülés” és „megváltás” titkát.

A Fiú-Isten emberré lett;

és a keresztfán a legfájdalmasabb, legcsúfosabb, leggyalázatosabb halállal megváltott bennünket. A jogot a mennyországhoz visszaszerezte.

Tőlünk csak kettőt kívánt:

„Aki hiszen és megkeresztelkedik, üdvözülni.” (Márk 16, 16.)

Meg vagyok kereszttelve, hiszek Jézusban.

Nem az én érdemem. Isten kegyelme.

Ezt köszönöm Istennek, mint *keresztény*. —

De mit érne a jog a mennyországhoz,

ha ezt a jogot esetleg halálos bűnnel elvesztettem

s nem volna eszközöm az elvesztett jogot újra visszaszerezni.

Ez az eszköz: a szentgyónés.

Ezt köszönöm Istennek, mint *katholikus*.

(A katolikus vallás egyéb áldásairól nem is szólok.)

- b) *Én* magamnak, ha vétkezem, legnagyobb rosszakarója vagyok.

Istenhez képest olyan vagyok, mint hozzám képest egy *féreg*.

S mégis azt merem mondani Istennek; „Neked nem szolgálók!” „Ugy teszek, ahogy nekem tetszik!” „Nekem nem parancsolsz!”

Mily esztelenség! —

Még nagyobb esztelenség, hogy lemondtam a bűn kedvéért a mennyországról. —

Az esztelenség netovábbja azonban, hogy a bűn kedvéért a pokol örök kínjaira tettem magam méltóvá. —

Utolsó órámban hogyan fogok rimánkodni további életért, hogy jóvátehessem mulasztásomat. S hogy fogok javulást ígérni; de hiába.

Javulást ígérek most, mikor további életért nem kell rimánkodni.

„Halálos bűnt többet el nem követek. Inkább meghalok.

A bocsánatos bűnöket is, amennyire csak lehet, kerülni fogom.”

Erősfogadás.

A bánattal szorosan összefügg az erősfogadás. A bánat a *multra* vonatkozik; az erősfogadás a *jövőre*. Akinek igazi bánata van, annak erősfogadása is van. Akinek nincsen erősfogadása, annak bánata sincsen.

Mivolta 314. Erősfogadásom akkor van, ha komolyan elhatározom, hogy *többé nem vétkezem s az okozott kárt jóvá teszem.*

Tárgya 315. „Többé nem vétkezem”, ez nem azt jelenti, hogy többé semmiféle bűnt el nem követek, hanem azt, hogy *legalább is halálos bűnt* el nem követek. Nemcsak a halálos bűnt fogom azonban kerülni, hanem annak *okát*: a bűnrevezető alkalmat¹ is. (Péter kiment onnan, ahol Krisztus megtagadására bírták.) Ha valaki halálos bűnt, vagy arra vezető közeli alkalmat elhagyni nem akar, vagy az okozott súlyos kárt jóvátenni nem akarja, az érvénytelenül gyónik.

Aki *haragban* van valakivel, nem járulhat a bűnbánat szentségéhez, hacsak előbb ellenségének meg nem bocsát. Ha ellenfelem a kapott elégtétel után sem akar megbocsátani, magára vessen.

Szavai 316. A bánatot és erősfogadást e *szavakkal* indíthatjuk fel magunkban: „Ó, Istenem, teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal téged, végtelenül jó és szeretetreméltó Istenemet megbántottalak. Erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm.”

Ismétlem, hogy erősen kell fogadnom azt is, hogy az okozott kárt, amennyire lehetséges, jóváteszem. [Zakeus még ennél is többet tett. Azt fogadta: „Ha valamiben valakit megcsaltam, négyannyit adok vissza. (Luk. 19, 8.)]

Gyónás.

A bánat — rendes körülmények közt — még nem szerez bűnbocsánatot. Az Úr Jézus — mint láttuk — emberekre bízta a bűnbocsátást. (Ján. 20, 22.) Az apostolokra és azok utódaira: a püspökökre és áldozópapokra. Szükséges tehát, hogy azok valamelyikének megmondjam a bűneimet. Más szóval azt úgy mondom: kell, hogy meggyónjam a lelkiatyának.

Mivolta 317. Amikor (tehát) gyónom, akkor töredelmesen megvallom bűneimet a lelkiatyának, hogy azoktól feloldozzon.

Kellékei 319. Bűneimet *őszintén* és *érthetően* kell meggyónnom. *Őszintén* gyónom, ha nem hazudom a gyónásban. *Erthetően* gyónom, ha a bűnt *nevé*n nevezem. Nem használok *általános* kifejezéseket. Pl. nem mondom: Rosszat tettem; vagy: Vétkeztem Isten tízparancsolata ellen; vagy: Nem szerettem Istent.

Tárgya 318. Okvetlenül meg kell gyónnom *halálos* bűneimet, melyekre emlékszem. A *számot* és a *súlyosbító körülményeket* úgy kell megmondanom, ahogy azt a lelkiismeretvizsgálásnál kifejtettem. Mellékes körülményeket nem kell főlemlíteni. Másnak a nevét el kell hallgatni.

Bocsánatos bűneimet nem vagyok köteles meggyónni, de nagyon tanácsos azokat is meggyónnom, mert így azoktól is megszabadulok.

Vannak még úgynevezett *kétes* bűnök. Ezek azok, amelyekről nem tudjuk bizonyosan, hogy halálosan vétkeztünk-e velük, vagy csak bocsánatosképen. Ezeket sem kell okvetlenül meggyónnom, de tanácsos; nyugodtabb lesz a lelkem utána. Pl. ha nem tudom bizonyosan, beleegyeztem-e szemérmetlen kívánságba, vagy nem, így mondhatom: Volt szemérmetlen kívánságom, de nem tudom bizonyosan, beleegyeztem-e, vagy nem.

¹A bűnrevezető alkalom oly személy vagy tárgy, mely már egyszer halálos bűnre vitt, vagy alapos gyanúm van rá, hogy arra viaz, ha nem kerülöm.

321. A bánaton kívül a legfontosabb a gyónásban az **őszinteség**.

Aki akarattal csak egyetlenegy halálos bűnt is elhallgat a gyónásban, annak a gyónása semmit sem ér. Bűnei nincsenek megbocsátva. Sőt új bűnt követett el, még pedig halálos bűnt. Annak is egy különös fajtáját. Ugy hívjuk ezt a bűnt, hogy **szeniségtörés**.

Az ilyennek nem lehet békéje, nyugta. Folyton bántja az a gondolat: Jaj, ha meghalok e bűnben, örökre elkárhozom. S aki szentségtörést szentségtörésre halmoz, szomorú véget ér. Vagy elveszti hitét, vagy elveszti esztét, vagy elveszti életét: öngyilkos lesz.

Pedig oly egyszerű az orvosság: őszintén fel kell tárnom lelkem állapotát a lelkiatya előtt.

Csak hogy ép ezt nem akarja a gonosz lélek. Mikor vétkezik valaki, az ördög elveszi tőle a szégyent. Azt súgja: Ah, az nem olyan nagy baj! Mások is megteszik! Egyszer, az semmi! Majd meggyónhatod! s. i. t. De mikor aztán gyónni akar valaki, akkor visszasadja a szégyent százszorosán.

S hogy célt érjen, mindenféle gondolatokat támaszt a bűnösben. Azt mondja a többi közt: „*Ne mondd meg azt a bűnt, mert a pap kibeszéli.*”

Iszonyú hazugság ez. A lelkiatyanak sohasem szabad elárulni azt, amit a szentgyónásban hallott.¹ Inkább életét kell feláldoznia, mintsem a gyónási titkot elárulnia. (Ugy mint *Nepomuki sz. János* inkább meghalt, hogy sem elárulja a királynak, mit gyónt a királyné.)

Akinél az ördög evvel célt nem ér, ott így folytatja: „*Ne mondd meg ezt a bűnt, mert a pap megszid érte.*”

Hazugság ez is. A pap a gyóntatószékben nem szidhat, hanem ellenkezőleg, bátorítani kell a bűnöst, vigasztalnia, hogy kétségbe ne essék; szelíden kell bánni a bűnösrel, amint maga az Úr Jézus bánt velük.

A legeslegveszedelmesebb gondolat azonban, amivel az ördög visszatartja a bűnöst az őszinteségtől, az, hogy azt mondja neki: „*Ne mondd meg ezt a bűnt, mert hát mit fog a lelkiatya rólad gondolni.*”

Lássuk hát, mit fog a lelkiatya a bűnösről gondolni. Gyónás után azt fogja róla gondolni: ez most *szent*. És ezt annál bizonyosabbra fogja venni, minél őszintébb valaki. Örül az angyalokkal. Hisz Krisztus biztosítja: „*Szintűgy öröm lesz mennyben egy megtérő bűnösön, mint 99 igazon, kiknek nincs szükségük bűnbánatra.*” (Luk. 15, 7.) — Gyónás előtt mi volt valaki, azon nem csodálkozik. Ismeri a lelkiatya az emberi természet gyöngeségét. Saját tapasztalásból tudja, mennyi és mily nehéz küzdelmeibe kerül az embernek, hogy el ne bukják. Tudja, mennyi külső és belső kísértésnek, csábításnak van egyik-másik ember kitéve. Óvakodni fog, hogy a bűnöst megvesse. Sz. Pál intelmét tartja szem előtt: „*Aki magát állani gondolja, vigyázzon, hogy el ne essék.*” (Kor. I. 10, 12.)

Ha valaki ezek után sem merné megmondani a bűnét, menjen olyan paphoz, aki *ő nem ismeri*. Ha valakinek még ennek sincs bátorsága őszintén meggyónni, bocsássa előre: „*Lelkiatya, kérem, van olyan bűnöm, amit nem merek megmondani.*” Ha sikerült azt kimondania, akkor már le van győzve a legnagyobb nehézség; utána már megmondja azt is, mi nyomja lelkiismeretét. S legjobb mindjárt legelőször ezt a terhet leráznia. A többi azután már könnyű.

Ha azonban valaki sehogysem tudná rászánni magát arra, hogy bűnét őszintén meggyónja, annak más tanácsot nem adhatok, mint hogy halassza el egyelőre szentgyónását, míg megjön a bátorsága. Kérje buzgón Istent érte. A segítség nem fog elmaradni.

¹ Ha valaki másnak a meggyónásából megtudott valamit, *sztintén köteles* arról hallgatni.

320. Aki a szentgyónásban saját hibáján kívül *elfelejtett* valamely fontos dolgot megmondani, annak a következő gyónásban kell azt megmondania. — Fontos dolog a szentgyónásban: a halálos bűn, annak száma, vagy valamely körülmény, amely a bűnt másfajta bűnné változtatja.

321. Aki a szentgyónásban *szándékosan hallgatott* el halálos bűnt, annak a következő szentgyónásban meg kell azt mondania és előbbi gyónását egészen meg kell ismételnie.

Egyetemes gyónás 322. Azt a gyónást, amelyben több gyónásomat megismétlem, **egyetemes** gyónásnak nevezzük.

szükséges 323. Egyetemes gyónást annak kell végeznie, aki egyszer vagy többször érvénytelenül gyónt.

hasznos Egyetemes gyónást *tanácsos* végezni: 1. az első szentáldozás előtt, 2. ha új életpályát kezd valaki, 3. amikor az ember halálra készül.

módja Az egyetemes gyónás elején megmondom a lelkiatyának, hogy miért végzek egyetemes gyónást. Aki érvénytelenül gyónt, annak azt is meg kell mondania, hány gyónást végzett rosszul és hányszor áldozott utánuk. Erre elmondom, mit végeztem utolsó gyónásomtól és azután ismétlem előbbi érvénytelen gyónásaimat.

* * *

Attérek most a gyónásban a *külső* teendőkre.

324. A szentgyónást úgy kezdem meg, hogy keresztet vetek magamra és mondom: „*Gyónom a mindenható Istennek és Isten helyett neked, lelkiatyám, hogy utolsó gyónásomtól (kiskoromtól) fogva ezeket a bűnöket követtem el. Utoljára ... gyóntam.*”

A bevezető szavak végén megmondom, hogy mikor gyóntam utoljára, azután elmondom bűneimet.

325. Miután bűneimet meggyóntam, ezt kell mondanom: „*Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a végtelenül jó és szeretetreméltó Istenet megbántottam; erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm. Kérek üdvös elégtételt és föloldozást.*”

326. A lelkiatya a szentgyónás végén alkalmas intés után *elégtételt* ad föl a gyónónak, azután *föloldozza* őt bűneitől.

A lelkiatya imádságot, vagy más jó cselekedetet ad föl nekünk *elégtétel* gyanánt.

328. A lelkiatya avégett ad föl *elégtételt*, hogy Isten az ideigtartó büntetéseknél legalább egy részét elengedje nekünk, amikor a föloldott jó cselekményeket elvégezzük.

Ha nem bírjuk azt elvégezni, amit a lelkiatya föladván, akkor más *elégtételt* kérhetünk tőle.¹

A föloldozáskor a pap *keresztet vet* a gyónó felé és *e szavakat* mondja: „Föloldozlak bűneidről az Atyának és Fiúnak és Szentlélek nevében. Amen.”

A gyónó a föloldozáskor keresztet vet magára és akkor távozik el, amikor a lelkiatya jellel vagy szóval elbocsátja. —

Ha a lelkiatya *megtagadja* vagy *elhalasztja* a föloldozást, akkor a gyónónak alázatosan meg kell ebben nyugodnia és megtennie azt, ami élete megjavítására és a föloldozás elnyerésére szükséges, azután a kijelölt időben ismét meg kell jelennie a szentgyónásra. — — —

327. A szentgyónás után: 1. *hálát* kell adnunk Istennek, hogy bűneinket megbocsátotta; 2. el kell végeznünk a lelkiatyától föladván *elégtételt*.

Ha valaki *nem végzi* el az *elégtételt*, de föloldozás előtt *meg volt* az a *szándéka*, hogy el fogja végezni, akkor szentgyónása *érvényes* ugyan, de vétkezik és Istennek sok kegyelmétől fosztja meg magát.

Az *elégtételt* használtatás nélkül és pontosan végzem el, úgy, amint a lelkiatya rendelte; sőt nem elégszem meg azzal, amit szigorúan el kell végezmem, hanem önként vállalom magamra bünbánati cselekményeket és különösen a jó Istentől rámküldött szenvedéseket ajánlom föl bűneimért *elégtétel* gyanánt.

¹ A vázlatcsoporton, a **Gyónás** rovatában alulról a 8. sorban olvasható „Ha nem végeztük...” onnan törölendő és a legutolsó sorban az „*Elégtétel*” alá teendő.

Búcsú.

A búcsút megérteti velem Istennek 2 tulajdonsága: az Isten *igazságossága* Függelék
és *irgalma*. Az Isten igazságos és irgalmas.

Mivel igazságos, minden *bűnt megbüntet*. Mégpedig 2-féle büntetéssel: *örök és ideigtartó* büntetéssel. Örök büntetéssel a pokolban; és ideigtartó büntetéssel a földön, vagy a tisztítóhelyen.

Mivel azonban az Isten irgalmas is, azért a megtérő bűnösnek szívesen *megbocsát*. *Elengedi* a bűnt is, meg a büntetést is. Két eszközt rendelt erre: a gyónást és a búcsút. A gyónásban Isten elengedi a bűnt és az örök büntetést egészen. Az ideigtartó büntetéseknek azonban csak egy részét, mikor elvégezem az elégtételt. A többi részét el kell szenvednem: betegséggel, csapással s. i. t. Ha nem akarom elszenvedni, iparkodnom kell búcsút nyerni.

Búcsút *sokféleképpen* nyerhetek. Pl., ha *keresztet* vetek magamra ájtatosan: búcsút nyerek. Ha *szentelt vízzel* vetek keresztet, még nagyobb búcsút nyerek. Ha így köszöntök: „*Dicsértessék a Jézus Krisztus*“, és a másik azt feleli: „*Mindörökké Amen*“, mindketten búcsút nyerünk. Valahányszor az *Úrangyalát* imádkozom: búcsút nyerek. Ha az *olvasót* (a *rózsafüzért*) imádkozom: búcsút nyerek; sőt, ha csak magamnál hordozom is a rózsafüzért: búcsút nyerek. — *Búcsút nyerek*, vagyis Isten valamit elenged az *ideigtartó* büntetésekből, melyeket bűneimmel megérdemeltem.

329. A *búcsú* tehát az *ideigtartó büntetések elengedése a szentgyónáson kívül*.

Búcsúval sem a bűnöket, sem az örök büntetést nem engedi el az Anyaszentegyház, hanem csak a szentgyónás után fennmaradt ideigtartó büntetéseket, amelyet vagy a földön, vagy a tisztítóhelyen kellene kiállanom.

A búcsú kétféle: 1. *teljes* búcsú, amikor a megérdemelt ideigtartó büntetésektől egészen megszabadulok; 2. *nem teljes* búcsú, amikor az ideigtartó büntetéseknek csak egy részétől szabadulok meg.

Teljes búcsút minden 25-ik évben (jubileumi búcsú), azonkívül öröndetes események alkalmával szokott az Anyaszentegyház hirdetni. Jézus szentséges nővének ünnepén és ennek nyolcada alatt, úgyszintén a boldogságos Szűz Mária nevenapiján is nyerhetek teljes búcsút.

Nem teljes búcsú például a 100 napos búcsú, amikor annyi büntetéstől szabadulok meg, amelyet a régi egyházzsabályok szerint 100 napig tartó elégtétellel (vezekléssel) róttam volna le.

Hogy búcsút nyerhessek, ahhoz szükséges, 1. hogy a lelkem a halálos bűnöktől tiszta legyen; 2. hogy az Anyaszentegyházról kijelölt jó cselekedeteket pontosan elvégezzem.

Teljes búcsút csak akkor nyerhetek, ha lelkem minden bocsánatos bűntől is tiszta. A teljes búcsú föltételei közé tartozik, hogy meggyónjam és megáldozzam és hogy a szentséges atya, a pápa szándékára imádkozzam.¹

Nem teljes búcsút rendszeren bizonyos imádságok elmondásáért ad az Anyaszentegyház.

A legtöbb búcsút nemcsak a magam javára nyerhetem meg, hanem az Anyaszentegyház engedelmeiből a *tisztítóhelyen szenvedő lelkek javára* is följárhatom.

¹ A Szentatya szándéka: az Anyaszentegyház terjedése, az eretnokség és hitszakadások megszűnése, a bűnösök megtérése, a keresztény népek békés egyetértése.

I. B)

Vázlatesoport nélkül mondandó.

Gyónásra készülni és gyónni lehet könyvből vagy könyv nélkül.

Könyvből így:

Veszem e füzetet, aztán veszek üres papírlapot meg ceruzát és elvonulok lehetőleg olyan helyre, ahol senkisémből háborgat.

* * *

Fellapozom e füzet 22. oldalát és elimádkozom azt az imát, melynek címe „A Szentlélek segítségkérése.”

Előtte.

Azután e füzetnek 22–23. oldalán maradok. Ott van az úgynevezett *Leletükör*. Abból kikeresem a bűneimet és leírom. Azután minden bűn mellé odaírom a számot is, hányszor követtem el. Leírom az esetleges súlyosbító körülményeket is.

Ezután e füzet 12–15. oldalán elolvasom a bánat és erősfogadás indítókat (Katekizmusban az 1, 2, 3. pont alatt), azokat jól megfontolom és felindítom magamban a bánatot. Külsőleg e szavakkal adok kifejezést bánatomnak: „Teljes szívemből bánom...” (e füzet 23. oldalán). Vagy: „Óh édes Istenem...” (a Katekizmus 13. old. 4. bekezdés).

Ezzel megvan az előkészület.

* * *

Alatta.

A gyónást úgy kezdem, hogy keresztet vetek magamra és mondom: „Gyónom a mindenható Istennek” s. i. t. (a Katekizmus 14. old., e füzet 23. oldalán). A végén megmondom, mikor gyóntam utoljára. Azután elszámolom a bűneimet. Végül felindítom magamban még egyszer a bánatot, s e szavakkal nyilvánítom: „Teljes szívemből bánom minden bűnömet” s. i. t. (a Katekizmus 14. old., e füzet 21. oldalán).

Ha a lelkiatya esetleg valamit kérdez, őszintén felelek. Azután figyelek a jótanácsokra és az elégtételre.

Amikor a lelkiatya a feloldozás jelül keresztet vet rám, én is keresztet vetek magamra.

Utána.

A gyónatószékből adott jelre azután odamegyek az oltárhoz. Letérdelek és elmondom a gyónás után való imádságot (a Katekizmus 14. old., e füzet 23. oldalán) s elvégzem a feladott elégtételt.

* * *

A legkényelmesebben készülök a gyónásra az úgynevezett *leletükör* lapból. Ez, mint a neve is mutatja, különálló lap, nincsen könyvbe kötve. Ebből úgy készülök: amit el nem követtem, azt áthúzom és nem olvasom le a gyónásban. Amit pedig elkövettem, azt meghagyom, odaírom a sor végére a számot, amennyire tudom s az át nem húzott bűnöket a számmal együtt majd leolvasom a gyónásban. Gyónás után a lapot megsemmisítem.¹

Nagyon elhibázott dolog volna, ha a könyvből is így készülnék. Önmagam árulnám el a bűneimet.

* * *

Bár kényelmesebb könyvből, vagy pláne leletükör lapból készülni gyónásra, általában ez mégsem ajánlható. Mégpedig azért nem, mert, aki hozzászokik segédeszköz használatára, sohasem lesz önálló. Ha esetleg nincsen leletükör, egyáltalában nem boldogul. Azért kivételiesen csak azok használjanak leletükört, akik másképp nem tudnak készülni. Szokják hozzá lassacskán mindenki segédeszköz nélkül készülni a gyónásra. Lehet, hogy hiányosabb lesz a gyónás így, de az nem baj. Isten a jóakaratot nézi.

¹ De nem szemetelek vele.

Könyv nélkül így készülök a gyónásra:

Veszek üres papírlapot és ceruzát. Elvonulok olyan helyre, ahol senkisémből háborgat.

Mindenekelőtt *imádkozom*: Isten segítségét kérem. Kérem Istent, segítse *Előtte* meg eszemet, szívemet s ajkamat. Segítse *eszemet*, hogy bűneim eszembe juszanak. Segítse *szívemet*, hogy bűneimet megbánhassam. Segítse *ajkamat*, hogy bűneimet őszintén meggyónjam.

Azután *megvizsgálom a lelkiismeretemet*: gondolkozom a bűneimről. És pedig úgy, hogy emlékezetembe idézem az egyes parancsolatok *magvát*. S gondolkozom lehetőleg mindenről, ami valahogy vele összefügg. A megismert bűnöket leírom. A végén hozzáírom mindegyikhez a *azámot*. Az esetleges súlyosbító körülményeket is följegyzem. — — —

Most aztán áttérek a *bánatra*. Mégegyszer kérem az Istent, adjon nekem bánatot.

Miről elmélkedjem, azaz miről gondolkozzam és mit szívleljek meg, azt a kereszt mutatja. A kereszt 2 gerendából áll. Az egyik függőleges, a másik vízszintes. A függőleges jelezze a *helyet*, a vízszintes az *időt* — A függőleges felső szára (1) fölfelé mutat: a *mennysországot* elvesztettem, alsó szára (2) lefelé mutat: a *poklot* negérdemeltem. — A vízszintes egyik része (3) a *mult* időre mutat vissza: *Krisztus a keresztfán*, a másik része (4) a *jövő* időre mutat előre: *halálom óráján* hogyan kívánom majd, hogy szentül éltem legyen.¹

Vagy ugyancsak a kereszt révén: a *multban*: Krisztus a *keresztfán*; a *jövőben*: Krisztus a *kereszt* jelével az ítéletkor: mennyország, pokol.

Nem szükséges ugyan, hogy bánatom szavakba öntsem; de mégis megnyugtatóbb, ha belső érzelmeimnek külsőképp is kifejezést adok; azért szent rémmellettel mellemet verdesem s szívből felsóhajtok ilyen, vagy hasonló szavakkal: „Teljes szívemből...” vagy: „Légy irgalmas, Isten, nekem, szegény bűnösnek.” „Elismerem, hogy háládatlan gyermeked vagyok.” „Fáj a lelkemnek, hogy megbántottalak. Erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem.”

Miután a bánatot felindítottam magamban, bízva Jézus Krisztus érdemeiben s Isten végtelen irgalmában, eloszlatom lelkem szomorúságát és már előre örülök, hogy lelkem nemsokára tiszta lesz, mint egy szenté.

* * *

A gyónást úgy kezdem, hogy keresztet vetek magamra és mondom: „*Gyó. Alattam* a mindenható *Istennek és Isten helyett neked, lelkiatyám...* A végén megmondom, mikor gyóntam *utoljára*. Azután elsorolom *bűneimet*.

Végül felindítom magamban mégegyszer a *bánatot és erősfogadást* s szavakkal is nyilvánítom: „Teljes szívemből bánom...” vagy ahogy a szívem diktálja.

Ha a lelkiatya esetleg valamit kérdez, őszintén felelek. Azután figyelek a *jótanácsokra és az elégtételre*.

Amikor a lelkiatya a feloldozás jeléül keresztet vet rám, én is keresztet vetek magamra.

A gyóntatószéktől aztán odamegyek az oltárhoz. Letérdelek s hálás szívvel *Utána* mondok köszönetet Istennek, hogy bűneimet megbocsátotta.

Elvégzem a feladott elégtételt.

Boldog szívvel térek haza azon tudatban, hogy ismét Isten gyermeke és a mennyország örököse vagyok. Minden igyekezettel azon leszek, hogy jószágos Atyámat többé még ne bántsam s büntető ostorát többé magamra ki ne hívjam.

* * *

Ha valaki képtelen így készülni és gyónni s könyve sincs, az készületül gondoljon a különböző *helyekre*, ahol megfordult. A helyről a bűn is eszébe jut, mit ott elkövetett. Ami így eszébe jut, azt mondja meg a lelkiatyának. Azután pedig mondja: Lelkiatya kérem, legyen szíves kérdezni, mert én nem tudok gyónni.

¹ Kifejtve a 12—14. lapon.

II.

(Gyónáshoz való segédeszköz.)

A Szentlélek segítségül hívása.

Mennyei Atyám! Szent Fiad, Jézus Kriaztus érdemei által küldd el nekem a Szentlelket. Szentlélek Uristen! Segítsd eszemet, hogy bűneim eszembe jussanak; segítsd szívemet, hogy bűneimet megbánhassam; segítsd ajkaimat, hogy bűneimet őszintén meggyónhassam.

A lelkiismeret megvizsgálása.

Utoljára gyóntam: .....

Elfelejtettem a mult gyónásban megmondani, hogy

Van régebbi nagy bűnöm, amit még sohasem gyóntam meg őszintén; mindig szándékosan elhallgattam.

És pedig azt, hogy .....

Elhallgattam ..... gyónásban.

Áldoztam szentségtörőleg .....szer.

Utolsó őszinte gyónásom óta ezeket a bűnöket követtem el:

		Hányszor
I.	Imát mulasztottam	
	Hallgattam szándékosan vallásommal ellenkező dolgokat	
	Olvastam vallásommal ellenkező dolgokat	
	Beszéltem vallásommal ellenkező dolgokat	
	Szent dologból tréfát űztem	
	Gyáva voltam hitemet megvallani	
	Bűneimmel dicsekedtem	
II.	Káromkodtam	
	Átkozódtam	
	Mondtam „Isten bizony“ hazugságra	
	Mondtam „Isten bizony“ igazra	
III.	Szentmisét mulasztottam a magam hibájából	
	Mást visszatartottam a szentmisétől	
	A szentmiséről elkéstem a magam hibájából	
	Felajánlás után jöttem	
	Nem vártam meg a mise végét	
	Áldozás előtt mentem el	
	Templomban beszélgettem, nevetgéltem	
	Vasárnap. ünnepen égető szükség nélkül tiltott munkát végeztem	
IV.	Nem fogadtam szót apámnak, anyámnak, tanítómnak	
	Gorombáskodtam velük	
V.	Durván bántam másokkal	
	Haragra ingereltem másokat	
	Gyűlölködtem	
	Megsebesítettem valakit akaratlan	
	Életemet szükség nélkül nagy veszedelemnek tettem ki	
	Allatot nagyon kínoztam	
	Szemérmetlen dologról bűnös akaratlanul gondolkoztam	
VI—IX.	Szemérmetlen dologról beszéltem	
	Szemérmetlen dolgot olvastam	

	Hányszor
Szemérmetlen dolgot bűnös akarattal nézegettem, mutogattam	
Szemérmetlenül bántam magammal	
Szemérmetlen dolgokat firkáltam falra, kerítésre	
Bántalmaztam más szemérmetlenül	
Engedtem magamat szemérmetlenül bántalmazni	
VII-X. Loptam keveset	
Loptam sokat	
Nagyobb összegeket loptam ilyen értékben K, K	
(Vissza fogom téríteni, amint lehet)	
Csaltam kevéssel	
Csaltam sokkal	
Nagyobb csalásokat követtem el, körülbelül ilyen értékben K	
K (Vissza fogom téríteni, amint lehet.)	
Nagy kárt okoztam valakinek akarattal	
Amit találtam, nem adtam vissza, pedig tudhattam volna, hogy kié és sokat ért	
VIII. Hazudtam	
Hazugsággal nagy kárt okoztam másnak	
Ráfogtam másra nagy rosszat (Vissza fogom vonni rágalmam.)	
3. Pénteken, vagy más böjti napon húst ettem akkor is, mikor mással is jóllakhattam volna	
Ezenkívül:	

„Miattam. — Értettem;
Bűneim miatt, üdvömrért tört meg e szív!”

határozott feltételemet megtarthassam a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.”

Elégtétel.¹

¹ Hasonló lelkítükör külön lenyomatban is kapható a szerzőnél. Ára 500 korona.

Bánat és erős fogadás. (Olvasd el és szívleld meg a bánat indító okait a 12. old.)

„Istenem! Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal Téged, végtelenül jó és szeretetreméltó Istenemet megbántottalak. Erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm.”

Gyónás. †

Gyónom a mindenható Istennek és Isten helyett neked lelkiatyám, hogy utolsó gyónásom óta ezeket a bűnöket követtem el. Utoljára gyóntam

Bűneim ezek.

Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert ezekkel a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent megbántottam.

Erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm. Kérek üdvösséges elégtételt és feloldozást.

Hálaadás.

„Istenem, hálás szívvel mondom Neked köszönetet, hogy bűneimet megbocsátottad. Oh, mily boldog vagyok, hogy ismét gyermekeddé fogadtál. Minden igyekezettel azon leszek, hogy Téged, jósaős Atyámat, többé meg ne bántsalak. Oh, segíts, hogy el-

MÁSODIK RÉSZ.

Az Oltáriszentség.

Bevezetés.

Az Oltáriszentség *titok*. — Nem éri föl gyarló eszünk: *hogyan* van jelen Jézus az Oltáriszentségben, de felfogja: *miért* van jelen benne.

Megérteti velünk az a *szeretet*, melytől Jézus legszentebb Szíve égett.

Lángoló Szíve nem elégedett meg azzal, hogy a keresztfán elvérezzék éretünk. Fölötte nehéz a szerető szíveknek az elválás. Azért úgy akart tőlünk elmenni, hogy annak dacára köztünk is maradhasson. — Sőt neki ez is kevés volt. *Folytonos* áldozat akart lenni *érettünk* és mint áldozati-lakoma *bennünk* is akart lakozni. A hő szeretet forró vágya, hogy a szív szíven pihenessen, mi több, teljesen egybeforrjon, egybeolvadjon azzal, akit szeret. — Van-e, ami szorosabban összeforrjon a mi szívünkkel (testünkkel-vérünkkel), mint a *táplálék*? Ez okból szerezte Jézus az Oltáriszentséget *étel* és *ital* alakjában. Lelkünk tápláléka akart lenni. — „Minden életet táplálni kell, hogy el ne fogyjon. A testet a föld táplálja, de nem föld alakjában, hanem főképp *kenyér* alakjában. A lelket Isten táplálja, de nem Isten alakjában, hanem *kenyér* alakjában.

A következő lapokon kioktatlak arról, hogy mi az Oltáriszentség *külsőleg*, amint azt látjuk; mi az Oltáriszentség *belsőleg*, amint azt a szent hitünk tanítja. Megmutatom, hogyan *szerezte* az Úr Jézus az Oltáriszentséget; hogyan *létesül* szakadatlan áldozat gyanánt az oltáron; hogyan tartózkodik *köztünk* az Úr Jézus az oltárszekrényben és végül *hogyan* lesz *szívünk* vendége.

Ne rohanj át a könyvecskén, mintha mesét olvasnál, hanem lassan olvasd át, mondatról-mondatra kissé megállva és gondolkodva, hogy eszed megvilágosodjék és szíved fölmelegedjék.

Ne csak egyszer olvasd át, hanem újra és újra mindaddig, amíg csak legalább a vázlatcsoportról elejétől végig kívülről elmondani nem tudod.

Háláld meg, viszonzod tőled telhetőleg Jézus végtelen szeretetét azzal, hogy hő óh-jának hűségesen megfelelni iparkodol. A te javadat akarja. Ne hiúsítsd meg szándékát. A mennyország lesz jutalmad.

Utalások az Oltáriszentségre.

(Jin. 6. 52.). „A kenyér, melyet én adandó vagyok, az én testem a világ életéért.”

„Mert az én testem *bizony*val étel és az én vérem *bizony*val ital.” (Ján. 6., 56.)

(Ján. 6., 54). „Bizony, bizony, mondom nektek: Ha nem eszitek az ember fia testét és nem isszátok az ő véré, nem leszén élet tibennetek.”

„Aki eszi az én testemet és issza az én vére, örök élete vagyon; és én feltámasztom őt az utolsó napon.” (Ján. 6., 55.)

„Aki eszi az én testemet és issza az én vére, *énbennem* lakik és én *öbennem*” (Ján. 6. 57.). „Aki e kenyeret eszi, örökké él.” (Ján. 6., 59.)

(Kor. I 10., 16.) Az áldás kelyhe, melyet megáldunk, nem a Krisztus vérében való részesülés-e? és a kenyér, melyet megszegünk, nem az Úr testében való részesülés-e?”

(Kor. I. 11., 23–29.). Én az Úrtól vettem, amit át is adtam nektek: hogy az Úr Jézus, amely éjjel elárultaték, vevé a kenyeret és hálát adván, megszég és mondá: Vegyétek és egyétek: Ez az én testem, mely értetek adatik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlóképen a kelyhet is, minekutána vacsorált, mondván: Ez a kehely az új-szövetség az én véremben; ezt cselekedjétek, valahányszor isszátok, az én emlékezetemre. Mert valahányszor eszitek e kenyeret és isszátok e kelyhet: az Úr halálát hirdetitek, amíg eljő. Aki tehát méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Vizsgálja meg azért magát az ember és úgy egyék ama kenyérből. Mert, aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, meg nem különböztetvén az Úr testét (a *testi* eledelet).

(Kor. I. 10., 17.). „Egy kenyér, egy test vagyunk sokan, mindnyájan, kik az egy kenyérben részesülünk.”

(Zsid. 13., 10) „Vagyon *oltárunk*, melyről nem szabad enni azoknak, kik a sátonnál szolgálnak”. (Oltár áldozat nélkül: érthetetlen.)

A) 1. Az Oltáriszentségről általában.

A templomban az oltárnál egy lámpa ötlík szemünkbe. — Ez a lámpa folyton-folyvást, éjjel-nappal ég. Azért öröklámpának hívják.

Az öröklámpa jelzi, hogy jelen van itt, a templomban Jézus Krisztus. Jelen van pedig az oltárszekrényben, a „Szentség”-ben.

Az oltárszekrény, mint a neve is mondja, az a szekrény, amely az oltáron van. — Az oltárszekrényt másszóval *szentségháznak* is nevezik, mert magában rejtí a Szentséget.

A Szentséget a szentségtartó foglalja magában.

A szentségtartó az a szent edény, melyet néha kivesznek a szentségházból és a szentségház tetejére állítanak. Ezt úgy mondjuk, hogy „*kiteszik*” a Szentséget. A szentségtartót másképp *szentségmutató*nak is mondják, mert mutatja a Szentséget.

A Szentség az ablakocskán keresztül látható. Hőféhérszínű kerek ostya-alaknak látszik. Ez az ostyalak: a Szentség.¹

Ezt a Szentséget, mivel az oltáron létesül, Oltáriszentségnek nevezzük. Így eljutottunk oda, hogy mi az Oltáriszentség külsőleg, ahogy azt látjuk.

Lássuk most, mi az Oltáriszentség **belsőleg**, ahogy azt hitünk tanítja. 270. Az Oltáriszentség az Úr Jézus Krisztusnak valóságos szent teste és vére a kenyér és a bor külső színe alatt. — (Az Oltáriszentséget *legfőlsegebb* szentségnek nevezzük, mert magát Jézus Krisztust foglalja magában.) — (Az Oltáriszentség *külső színei* azok a külsőségek, amelyeket az Oltáriszentségen észrevehetünk: az alak, a szín, az íz stb.)

271. Krisztus Urunk az Oltáriszentséget kinszenvedése és halála előtt rendelte az utolsó vacsorán. — (Az utolsó vacsora emléknapija *nagycsütörtökön* van. De mivel nagycsütörtökön Jézus szenvedése miatt gyászol az anyaszentegyház, azért *Urnapján* (Szentháromság vasárnapja után következő csütörtökön) ünnepeljük az Oltáriszentséget. Urnapján fényes *körmenetben* körülviszik az Oltáriszentséget és négy oltárnál áldást adnak vele.) —

272. Krisztus Urunk kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megszentelte, átadta tanítványainak és mondotta: „*Vegyétek és egyétek ez az én testem*”. Aztán vette a kelyhet a borral, megáldotta, odaadta tanítványainak és mondotta: „*Igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*.”² —

273—274. Krisztus Urunk e szavakkal: „*Ez az én testem, ez az én vérem*” a kenyeret és a bort az ő szent testvé és vérévé **változtatta át**. E szavakkal: „*Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre*”, Krisztus Urunk arra adott az apostoloknak hatalmat és parancsot, hogy a kenyeret és a bort az ő szent testvé és vérévé **változtassák át**.

275. Az a hatalom, hogy a kenyeret és a bort átváltoztassák Krisztus Urunk szent testvé és vérévé, az apostolokról a *püspökökre* és az *áldozópapokra* szállott át.

276. A püspökök és áldozópapok a szentmisében változtatják át a kenyeret és bort Krisztus Urunk szent testvé és vérévé. amikor Jézus e szavait mondják: „*Ez az én testem, ez az én vérem*.” — A szentmisének azt a részét, amikor a pap a kenyeret és a bort átváltoztatja, *átváltozásnak* nevezzük. — (Átváltozás után Jézus szent teste és vére van az oltáron; mi azonban kenyérnek és bornak látjuk, mert a kenyér és a bor külső színe megmarad)

277. Krisztus Urunk avégett rendelte az Oltáriszentséget: 1. hogy szent testével és vérével mindig közöttünk maradjon; 2. hogy a szentmisében éretünk fölállozza magát és 3. hogy a szentáldozáskor lelkünk tápláléka legyen.

¹ Az Oltáriszentség a szentmise alatt is látható, mikor a pap a feje fölé emeli. Látható még szentáldozásnál is, mikor a pap azt az áldozató kehelyből az áldozók nyelvére helyezi.

² Máté 26, 26—28. — Lukács 22, 19—20. — Kor. I., 11, 23—25.

Külső

Mivolta

Belső

Ideje

Módja

Rendelése.

Célja

A) 2. Az Oltáriszentségről különösen.

a) (Jézus köztünk.)

- Ki? 278. Az Oltáriszentségben az Ur Jézus Krisztus van jelen.
 Miben? (Jézus Krisztus az Oltáriszentségben *mind a kenyérnek, mind a bornak* külső
 Hogyan? színe alatt *élve és egészen* van jelen: testével és vérével, lelkével és istenségével.)
 Meddig? a bor külső színe el nem változik. — (Midőn a pap a szent ostyát *széttöri*,
 akkor nem az Ur szent testét töri részekre, hanem csak a kenyér külső színét.
 Az Ur Jézus a szent ostya minden részecskéjében jelen van.)

Jézus a szentmisében föláldozza magát értünk.

b) (Jézus értünk.)

- Áldozat.** (291. Áldozatot bemutatni annyit tesz, mint valamely kedves tárgyunkat
 fölajánlani Istennek, hogy őt ezáltal legfőbb Urunknak elismerjük.
 Áldozatot mutatott be Káin és Ábel, Noé, Melkizedek, Ábrahám; később
 Isten rendeletére a zsidó nép; de ezek az ószövetségi áldozatok mind csak elő-
 képei voltak az újszövetségi áldozatnak.)
- Kereszt.** 292. A legszentebb áldozatot az Ur Jézus mutatta be, mikor a keresztfán
 önmagát áldozta föl érettünk.
- Mise.** 293. Az Ur Jézus a szentmise-áldozatban újítja meg a keresztföldozatot.
Mivolta. 294. A szentmise az új-szövetség áldozata, amelyben a mi Urunk Jézus
 Krisztus a kenyér és a bor külső színe alatt mennyei Atyjának föláldozza magát.
 295. A szentmise-áldozat és a keresztföldozat abban **egyeznek meg**, hogy
 itt is, ott is maga az Ur Jézus áldozza föl magát.
- Viszony.** A szentmise-áldozat és a keresztföldozat **különböznek**: (helyre, időre,
 alakra.) **módra** (és **hatásra**) nézve.
 (Helyre nézve: A keresztföldozat egy helyen történt; a szentmise-áldozat
 minden helyen mutattatik be. [Mal. 1, 11.]¹ Időre nézve: A keresztföldozat egyszer
 történt; a szentmise-áldozat minden időben a világ végéig. [Kor. I. 11, 26.] Alakra
 nézve: A keresztfán emberi alakban áldozta fel magát az Ur Jézus; a szent-
 misében kenyér és bor alakjában. [109. Zsoltár.]¹) **Módra** nézve: Jézus a keresztfán
 vérontással áldozta fel magát; a szentmisében pedig **vérontás nélkül** ál-
 dozza fel magát. (Hatásra nézve: A keresztfán megszerezte nekünk a kegyelmeket;
 a szentmisében kiosztja azokat.)
- Rendelés** 296. Krisztus Urunk a szentmiseáldozatot az utolsó vacsorán rendelte-
 ideje, Krisztus Urunk így szólt: „Ez az én testem, amely értetetek adatik (áldo-
 módja zatul)”. „Ez az én vérem... amely értetetek és sokakért kiontatik... Ezt csele-
 célja. kedjétek az én emlékezetemre.”
 (A szentmisét egyedül Istennek mutatjuk be, de a szentekről is megemlé-
 kezhetünk benne.
 297. A szentmise kegyelmeiben az anyaszentegyház tagjai részesülnek, az
 élők és holtak.
 A szentmise legtöbb kegyelmében az áldozó papon kívül azok részesülnek,
 akikért a szentmisét fölajánlják és akik ajtatosan jelen vannak a szentmisén.)

¹ A szentmise-áldozatot már az ószövetségben megjövendölték a próféták. Dávid, királyi próféta mondja Jézusról: „Te pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint”. (109. Zsolt.) Malakiás prófétánál olvassuk: „Napkelettől napnyugtáig nagy az én nevem a nemzetek között és minden helyen áldozni fognak és tiszta áldozatot bemutatni az én nevemnek... úgymond a seregek Ura”. (Mal. 1, 11.)

298. A szentmise **főrészei**: 1. a följánlás, 2. az átváltozás, 3. az áldozás. *Főrészek*
A szentmise-áldozat főrészeire a *ministráns-fiú* csöngetéssel figyelmeztet. alatt:
Mikor *első*-izben csönget, akkor van **följánlás**. a minis-

Mikor *harmad* izben csönget, akkor van **átváltozás**, másszóval *Úrfel-* tráns,
mutatás.

Mikor *negyed*-izben csönget, akkor van **áldozás**.

Mikor *másod*-izben csönget, akkor van: „Szanktus”. Ez *nem főrés*. Itt a
csöngetés csak arra figyelmeztet, hogy nemsokára jön a szentmise-áldozat leg-
szentebb része: az **átváltozás**.

* * *

(Jézus az utolsó vacsorán 1. *feljánlotta* a kenyeret és bort a mennyei
Atyának, 2. *átváltoztatta* azt szent testvé és vérévé, 3. *áldozásra* odanyújtotta
tanítványainak. Ezt teszi a pap is.)

1. A *följánlaskor* a pap bemutatja Istennek a kenyeret és a bort. a pap,

2. Az *átváltozáskor* a pap Jézus szavaival átváltoztatja a kenyeret és a bort
az Úr szent testvé és vérévé, azután *fölmutatja*.

3. Az *áldozáskor* a pap magához veszi az Úr szent testét és véré.

(Szanktuszkor a pap imát mond, mely „Szanktus” szóval kezdődik, ami
magyarul annyi mint: „Szent“.)

1. A *feljánlaskor* én is feljánlom a szentmise-áldozatot bizonyos szán-én.
dékra e szavakkal: „Feljánlom Neked mennyei Atyám a kenyeret és a bort, mely
az oltáron van és amely nemsokára Jézus testvé és vérévé változik át. — Add,
hogy e szentmise-áldozat lelkem és a lelkek üdvösségére váljék. Amen“.

2. Az *átváltozáskor* térdreborulva imádom az Oltáriszentségben jelenlevő
dvőzítő. Szememet áhítattal a szent testre, majd a szent vérre irányítva mind-
kétszer mondom sz. Tamás apostollal: „Én Uram és én Istenem“. (Ján. 20, 28.)
(100 napi búcsú.)

3. Az *áldozáskor* legalább *lelki* áldozást végzek, vagyis forrón kívánom
magamhoz venni az Úr Jézust az Oltáriszentségben. Azért térdreborulva és mel-
lemet verve 3-szor mondom: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj;
hanem csak egy szóval mondjad és meggyógyul az én lelkem“. (Máté 8, 8.) Aki-
nek nem esik nehezére, az az Úrfelmutatástól az áldozás végéig térdelve marad-
jon; beleértve a nép áldozását is.

(Szanktusznál nincs különösebb teendőm.)

A szentmise főrészei előtt *előkészítő részek* vannak; legfontosabb közöttük
az *evangélium*. Ennél tiszteletből felállunk és kereszttel megjelöljük homlokunkat,
ajkunkat és mellünket. Ez azt jelenti, hogy készek vagyunk az evangéliumot,
vagyis Jézus tanítását hinni, megvallani és szívünkbe fogadni. A főrészek után
befejező részek következnek. Ezek között van rendesen az *áldás* is, amelyet
keresztvetéssel fogadunk. Az áldást térdreborulva illik fogadnom. Ezt követi az
utolsó *evangélium*.

Jézus a szentáldozáskor lelkünk tápláléka.

c) (Jézus bennünk.)

Mivolta. 280. A szentáldozáskor az Úr Jézus szent testét és véré-t vesszük magunkhoz, hogy vele tápláljuk lelkünket.

Az Úr Jézus azt mondotta: „Az én testem bizonygyal étel és az én vérem bizonygyal ital“. (Ján. 6, 56.)

Egyszín. Az anyaszentegyház manap csak a kenyér színe alatt nyujta a híveknek az Oltáriszentséget. Nem szükséges, hogy a bor színe alatt is magunkhoz vegyük, mert a kenyér színe alatt az Úr Jézus szent vére is jelen van.¹

Rendelés. 281. Jézus a szentáldozást e szavakkal rendelte: „Vegyétek és egyétek“; s már előzőleg: „Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az ember fiának testét és nem isszátok az ő véré-t, nem lesz élet tiben-netek“. (Ján. 6, 54.)

Előtte. 285. A szentáldozásra kétféle készület szükséges: lelki és testi készület. 286. A lelki készület távolabbi és közelebbi. A távolabbi lelki készület a szentáldozásra abban áll: hogy a halálos bűnöktől megtisztítom lelkemet a szentgyónásban, a bocsánatos bűnöket pedig legalább megbánom. A közelebbi készület abban áll, hogy közvetlenül a szentáldozás előtt elmondom az előkészítő imádságokat.

A szentáldozás előtt az előkészítő imádságokhoz az tartozik, hogy elmélkedem. Meggondolom, 1. Ki jön hozzám? (Ekkor felindítom magamban a hitet.) 2. Kihez jön Jézus? (Fö-lindítom a bánatot és erős fogadást.) 3. Miért jön Jézus? (Fö-lindítom a vágyódást.)

287. A testi készület a szentáldozásra abban áll, hogy éhgyomorral maradok, vagyis, hogy éjféltől kezdve a szentáldozásig semmit sem eszem és semmit sem iszom. A szá-jamat kimoshatom. Ha a vizet kiköptem, utána a nedves nyálat lenyelhetném, mert az nem ital.

A szentáldozás előtt csak a súlyos betegeknek nem kell éhgyomorral lenniök, akik lelki útravaló gyanánt veszik magukhoz az oltáriszentséget. A nagy-betegeknek, ha közeli hamaros felgyógyulásukhoz nincs remény, megengedheti a gyóntató, hogy hetenkint egyszer-kétszer áldozhassanak, habár előbb orvosságot vagy valami folyadékot vettek magukhoz. Aki ilyen eseteken kívül a szentáldozás előtt eszik vagy iszik, az halálos bűnt követ el. Aki feledékenységből evett vagy ivott, habár csak keveset is, aznap már nem járulhat a szentáldozáshoz.

A szentáldozáshoz, amennyire lehet, tisztességes öltözetben illik járulni.

288. Mikor a pap a szentáldozás előtt fölmutatja az Oltáriszentséget, letér-delek, háromszor mellemet verem és mondom: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondjad és meggyógyul az én lelkem.“

Mielőtt a szentáldozás helyére érek, térdet hajtok az oltáriszentség előtt.

Alatta. 289. Mikor a pap az Oltáriszentséget nyújtja, könyvet, vagy kendőt kell magam elé tartanom, fejemet fölemelnem, szememet lesütnöm, szá-jamat kinyitnom, nyelvemet egy kevéssé alsó ajkamra kitennem és az oltáriszentséget a legnagyobb tisztelettel kell magamhoz vennem.

A szentostyát rágás nélkül illik lenyelnem és nem kell sokáig szá-jamban tartanom. Ha a szá-jpadlásra tapadna, nyelvemmel választom le. Mikor az oltártól eltávo-zom, térdet hajtok az oltáriszentség előtt és szemlesütve térek vissza helyemre.

284. Aki méltatlanul, vagyis tudva és akarva halálos bűnnel áldozik, az szentségtörést követ el.²

A szentségtörő áldozás hasonlóná teszi az embert Judáshoz, aki barátságot színlelt Jézus iránt és ugyanakkor elárulta őt ellenségeinek.

284. Bocsánatos bűnnel nem áldozunk méltatlanul, de kevesebb kegyelem-ben részesülünk.

¹ Sokon underodnak a közös kehelyből mások után inni. — A bor színe alatt a szentvér könnyen kifröcseszenhet. — Borszegény vidéken a bor beszerzése nagy nehézségbe ütközik. —

² Sz. Pál apostol mondja: Aki méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Visszálja meg azért magát az ember és úgy egyék azon kenyérből és igyék ama kehelyből. Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, meg nem különböz-tetvén az Úr testét (a testi eledeltől).“ Kor. I, 11, 27—29.

290. A szentáldozás után **térdre** borultan (!!) **foglalkozom az Úr Utána. Jézussal!!!** — Úgy foglalkozom vele, hogy gondolok a *jelenre*, a *multra* és a *jövőre*. A *jelenre* gondolva: **Imádom** Jézuust. A *multra* gondolva: a *jóért*, amit Istentől vettem, **hálát** adok; a *rosszért* pedig, amit én elkövettem, **bocsánatot** kérek. A *jövőre* gondolva: **kérem** az Úr Jézust: tartsa távol tőlem a *rosszat* (szerencsétlenség, betegséget stb.), különösen a *bűnt*; és adja meg a *jót*, mire szükségem van, különösen majd egykor a mennyországot. És ezt *ne csak nekem*, hanem *mindenkinek*, kiért imádkozni tartozom.

A szentáldozás után nem szabad a templomból eltávoznom, míg a szentáldozás utáni imádságokat el nem végeztem. Hacsak lehet, legalább egy *negyed-órát* töltsék el ájtatos imádsággal.

282. A szentáldozás egyesít Jézussal és azért: 1. gyarapítja bennem a *megszentelő kegyelmet*; 2. ad *segítő kegyelmet* is a *jóra*, a *rossz ellen*. (A *mult* bocsámatos bűneitől megtisztít; a *jövő* halálos bűnei ellen oltalmaz.)

Szentáldozás előtt.

„Oh Jézusom! hiszem, hogy te az Oltáriszentségben jelen vagy, Te mondtad: „A kenyér, melyet én adandó vagyok, az én testem a világ életéért.” (Ján. 6, 52.) Te mondtad: „Az én testem bizonyos étel és az én vérem bizonyos ital.” (U. o. 56.) — Te mondtad a kenyérnek: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely értetek adatik.” (I. Kor. 11, 24.) — Hiszem tehát, hogy a szentostya alakjában Te jössz hozzám.”

„Oh Jézusom! ki vagyok én, hogy hozzám leereszkedél? Tán szent? Nem, egy szegény bűnös lélek vagyok én, ki Tégedet annyiszor megbántottalak. Valóban bámulok és meg nem foghatom irántam való nagy kegyességedet. Bánom a bűneimet s szívem mélyéből utálom azokat. Rajta leszek, hogy nagy szeretetedre méltóvá tegyem magamat.”

„Mért jössz hozzám, oh Jézusom! Tán azért, hogy hálátlanságomért megdorgálj, megbüntess? Nem, hanem azért, hogy lelkemet lelki kincsekkel elhalmozd. Oh mennyire örülök már előre jövedelednek s mennyire vágyódom utánad.”

Szentáldozás után.

„Imádlak, édes Jézusom! Elismerlek Uramnak, Istenemnek.”

„Köszönöm azt a sok *jót*, melyekkel engem elhalmoztál. Bánom azt a sok *rosszat*, mellyel Téged megbántottalak.”

„Kérlek, őrizd meg minden *rossz*-tól, minden testi és lelki bajtól; betegségtől, szerencsétlenségtől... de különösen a halálos bűntől és a nyomába járó örök kárhozattól.”

Kérlek, add meg nekem mindazt a *jót*, amire testemnek, lelkemnek szüksége van. Add meg a szükséges ételt, italt, ruházatot, lakást... de különösen adj kegyelmet ez életben és örökkévaló boldogságot a másikon.

S ezt nemcsak *magam*-nak kérem, hanem atyámnak, anyámnak, testvéreimnek, rokonaimnak, barátaimnak, ismerőseimnek, előjáróimnak... s mindazoknak, kikért imádkozni szoktam, vagy tartozom... Amen.”

Hódoló tisztelet az Oltáriszentség előtt.

(Általában.)

Az Oltáriszentség előtt való tiszteletemet **térdemmel** nyilvánítom.

Mégpedig vagy **térdhajtással**, vagy **térdeléssel**.

A **térdhajtás** vagy egy, vagy mindkét lábbal történik; eszerint van egyes és kettős térdhajtás.

Az egyes térdhajtás úgy történik, hogy jobb térdemet a ballábamnak bokája mellett földre bocsátom s utána, pár pillanat múlva, fölemelem. (Egészen [!!!] a földre bocsátom térdemet, nemcsak bicegek egyet a lábammal, mint a gyöngye aggastyánok. A térdemet *pár pillanatig* a földön tartom. Nem rántom fel hirtelen, mintha tüzes volna a föld s félek, hogy megégetem magam.)

A kettős térdhajtás az, hogy előbb leeresztem baltérdemet a földre, utána melléje jobb térdemet helyezem s ráadásul fejemet mélyen meghajtom s utána fölkelek.

A **térdelés** micsoda, azt maga a szó megmondja. Huzamosabb ideig térdreborulva maradok.

Mikor hajtok térdet és mikor térdelek?

Térdet hajtok köszöntésül és búcsúzásul. Térdelek pedig imánál (okvetlenül az imádásnál).

Köszöntésül, mikor bemegyek a templomba, vagy valahányszor az Oltáriszentséghez közeledem, vagy előtte elhaladok. — *Búcsúzásul*, mikor az Oltáriszentségtől távozom. (Nem minden oltár előtt kell térdet hajtani; csak az előtt, ahol az Oltáriszentség tartatik. Rendesen a főoltáron, ritkán a mellékoltáron. Más oltár előtt csak fejhajtással tesztek tiszteletet.)

Egyes térdet hajtok, ha az Oltáriszentség el van zárva. — *Kettős* térdet akkor, ha nincs elzárva, hanem „ki van téve” a szentségház fölé, vagy az oltár asztalán foglal helyet. Nemkülönb, ha nyíltan viszi a pap.

Ezen esetekben térdelve is maradok, ha időzöm az Oltáriszentség előtt.

Hódoló tisztelet az Oltáriszentség előtt.

(Különösen)

a) A szentmisén.

Bemenet- és kimenetkor térdet hajtok. (Ha nincs ott Oltáriszentség, csak a fejemet hajtom meg az oltár keresztje előtt.)

Térdelni okvetlenül kell: az **átváltozás** és **áldozás** és **áldoztatás** alatt. Akinek nem esik nagyon nehezére a térdeplés, az átváltozástól egész az áldozás, illetve **áldoztatás** végéig térdel, »

„**Szentséges mise**” alatt (amikor az Oltáriszentség ki van téve) elejétől végig térdepelni illenék. Szentséggel való áldás alatt okvetlenül térdelni kell.

b) A szentmisén kívül.

A szentmisén kívül az Oltáriszentséggel találkozom: 1. a templomban, 2. az utcán és 3. otthon. A templomban rendszerint mindig, az utcán ritkán, otthon a legritkábban.

A templom **előtt**; kalapot emelek, illetve keresztet vetek.

A templom-ban a **délutáni istentiszteletek** (Áldás, Könyörgés, Litánia [Letenye], Vecsernye) alatt az Oltáriszentség ki szokott téve lenni. Azért elejétől végig térdepelni kell alatta.

Néha az Oltáriszentség reggeltől estig (nagyritkán éjjel) ki van téve. Az előtte eltöltött időt (rendesen egy órát) **szentségimádás**-nak nevezzük. Egész idő alatt térdepelnem kell.

Szentségimádást végezhetünk akkor is, ha az Oltáriszentség el van zárva. Akkor is egész idő alatt térdepelünk.

Ha az Ur Jézust csak pár percre keressük fel, akkor azt **szentséglátogatás**nak nevezzük. Alatta is térdepelünk.

Az utcán az Oltáriszentséggel évenként két **körmenet** alkalmával találkozhatunk. Az egyik a **teltámadási**, a másik az **úrnapi körmenet**. Mikor ilyenkor elvonul előttünk az Oltáriszentség, és amikor áldást adnak, térdepelünk kell. Ha pedig mi megyünk el előtte, kettős térdet kell hajtanunk előtte.

Az utcán találkozhatunk még az Oltáriszentséggel, mikor a pap **beteghez viszi** az Oltáriszentséget. Ilyenkor a templomszolga halad előtte lámpával és csengőszóval. Találkozva vele, kettős térdet hajtunk. Itt a fővárosban azonban a fenyegető inzultusok kikerülése miatt nem nyíltan, hanem titokban, észrevétlenül viszik az Oltáriszentséget a beteghez.

Otthon csak akkor találkozunk az Oltáriszentséggel, mikor beteg valaki — hozzánk tartozóink közül —. Amint észrevesszük, hogy a papnál van az Oltáriszentség, kettős térdhajtással üdvözljük az Ur Jézust. Az asztalt lehetőleg fehér terítővel leborítjuk s két gyertyát gyújtunk tiszteletére. Az egész ténykedés alatt térdeplünk, míg csak a beteg meg nem áldozott.

Függelék.

Valljuk meg bátran hitünket.

Az Oltáriszentség előtt való tiszteletet emberi tekintetből soha el nem mulasszuk.

Jusson eszünkbe az Ur Jézus szava: „*Minden, ki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom őt Atyám előtt, ki mennyekben vagyon; aki pedig megtagad engem az emberek előtt, megtagadom én is őt Atyám előtt, ki mennyekben vagyon.*” (Mát. 10, 32.)

A templom Isten háza.

Benne jobbra-balra, hátra nem fordulgotok. Nem beszélgetek, nem nevetgélek. Nem bámészkodom az emberekre. Senkit nem háborgatok.

Énekelek, vagy imádkozom.

Isten is megáld, ember sem szól meg.

Vegyünk részt a szentmisén.

Isten naponként 24 órát ad nekünk. Hetenként tehát $7 \times 24 = 168$ órát. Ebből csak *egyetlen* egyet kér vissza, hogy azt az Ő házában, a templomban töltsük. Sokan nem adják meg. Isten azért továbbra is megadja a heti 168 órát. Egyszerre csak azonban megszűnik a hosszan várakozása. Többet nem ad. Elszólítja az örökkévalóságba. — Oh, mily örömet mennének akkor be ezek az Isten örökkévaló hajlékába. De Isten azt fogja mondani: Életedben 168 órát adtam neked hetenként és csak *egy*et kértem, hogy azt házában töltsd. Nem adtad. Most én adjak neked örökkévalóságot házában?! Az nem igazság!!! — Hivatalak. — Nem jöttél. Most nem kellesz, eredj a pokol kárhozatába.

Példabeszédet mondok. Egy fővárosban nagy éhség támadt. Hogy az emberek éhen ne haljanak, a király elküldte egyetlen fiát messze földre, hogy szerezzen gabonát. Az út életébe került a fiának, de a gabona szerencsésen megérkezett. A király kihirdette: „Ne féljete most már, nem fogtok éhen halni. Csak azt az egyetlen feltételt kötöm ki, hogy mindenki *személyesen* jöjjön a részéért. Csak a betegeknek, aggoknak, kis gyermekeknek, túlmessze lakóknak és mindazoknak küldök, akikről tudom, hogy igazán a legjobb akarat mellett sem jöhetnek palotámba.”

Az emberek seregesen tódultak. Kaptak, amennyire szükségük volt.

Két szolga, elvéván a maguk részét, uraik porcióját is kérték, hogy majd haza viszik nekik. — Felelet: „Mondtam, mindenki *személyesen* jöjjön el érte.” — Az egyik úr el is jött. Megkapta a magáét. — A másik azonban duzzogott, hogy ő bizony nem vegyül a csöcselék közé és ostoba gögijében inkább — éhen halt.

Alkalmazás. A keresztfán *megszerezte* nekünk Jézus a kegyelmeket, melyek az örök élet elnyerésére szükségesek, de a szentmisében és a szentségekben *osztja ki* azokat. — Aki tehát nem jár szentmisére és nem járul a szentségekhez, nem kap a kegyelmekből, — lelkileg éhen hal: — elkárhozik. A szigorúan kötelező szentmise idejének a meghatározását Isten az anyaszentegyházára bízta. Ez a vasárnapokat és ünnepeket tűzte ki e célra.

Ne csak egyszer áldozunk évenként.

Íme egy példa, a szentek hogyan vágyódtak a szentáldozás után.

Lisieuxi¹ szent kis Teréz ezeket írja² első szent áldozásáról: „Végre valahára felvirradt a nagy nap, életem legszebb napja! Mily élénken él lelkemben e menyeyei napnak a legkisebb részlete is! Nekem úgy látszott, hogy a hajnal is élénkebb pirban ég.

De erről nem tudok, nem is akarok többet mondani... A lélek titkai olyanok, mint az illat: elpárolognak a szabad levegőn; annyira leheletszerűek e titkok és annyira mennyieiek, hogy emberi nyelven szólni azokról nem lehet.

Ó, mily benső, mily édes volt az a csók, amelyet az Úr Jézus először lehelt a lelkemre.

Tudtam, hogy Ő szeret engem és lelkem egész hevével mondogattam Neki: „Szeretlek, Jézusom, szeretlek és a Tied vagyok örökre...” Ő és a kis Teréz már régen egymás szemébe néztek és megértették egymást... Ezen a napon nemcsak néztük, láttuk egymást, hanem egymásba ömöltünk, eggyé lettünk: Teréz eltűnt, mint a harmategepp a végtelen oceanban, Jézus élt és uralkodott, Ő volt a föltétlen Úr, a korlátlan hatalom! Nem kérte-e Őt a kis Teréz, hogy ejtse rabságába? Hisz félt a szabadságtól, mert gyöngye volt és törékeny; örökre Hozzá akart simulni, mint repkény a tölgyfához s életet, erőt meríteni — Abból, aki maga az Élet, aki maga az Erő!

Es íme, öröme oly nagy lett és olyan mélységes, hogy kicsiny szíve túláradt tőle. A gyönyör könnyei lepték el pilláit és gördültek lefelé a meghatottságtól sápadt arcocskáján, — társai nem kis csodálkozására, akik később azon tanakodtak egymás között: „Ugyan miért is sírhatott?” Csak nem volt lelkiismerete nyugtalan? — „Nem, nem; biztosan azért, mert nem volt mellette a mamája vagy a nővére, aki karmelita apáca és akit olyan nagyon szeret! — És senki sem értette meg, hogy egy szívbe, egy gyöngye halandó, számkivettett kicsi szívbe az Ég szállott le a maga minden örömével és boldogságával és hogy annak a szívnek az öröm könnyeiben kellett úsznia és a túláradó boldogságtól zokognia.

Az első áldozásomat követő napon borongós voltam. A szép toalettek és ajándékok nem tudták szívemet betölteni. Ezután már csak maga az Úr Jézus tudta azt kielégíteni és én epedve vártam, hogy Őt újra szívembe fogadhassam. Urunk mennybemenetelének ünnepén járultam másodszor a szentáldozáshoz és oly boldog voltam, hogy ezúttal édesapám és drága nővérem között térdepelhettem az Úr asztalánál. A nagy öröm újra megindította könnyeim árját és szüntelenül sz. Pál szavait ismétlgettem: „Élek én, de már nem én, hanem Krisztus él én bennem”. (Gal. 2, 20.) Az Úr Jézus e második látogatásától kezdve csak az volt a kívánságom, hogy Ő újra a szívembe szálljon. Úgy éreztem akkor, hogy — sajnos — az ünnepek nagyon is messze esnek egymástól.

Önnönmagát adta nekem a szentáldozásban és ezt gyákrabban tette, mint én remélhettem volna. Szabálynak tekintettem és hűségesen be is tartottam, hogy annyiszor fogok a szentáldozáshoz járulni, ahányszor lelkiatyám csak megengedi anélkül, hogy kéresemmel igyekezném számát növelni. Mai felfogásommal másként cselekedném, mert ma már tudom, hogy a lelkiatya előtt föl kell fednünk azt a vágyakozást, amellyel a jó Istent igyekszünk szívünkbe fogadni. *Hiszen nem azért száll Ő naponta a földre, hogy az aranyból való kehelyben rejtőzzék, hanem, hogy Egét egy másik Eggel cserélje föl: a mi szívünkkel, melyben Neki kedve telik.* Az Úr Jézus, látva égő vágyamat, úgy irányította gyóntató atyámat, hogy engedélyével hetenkint többször áldozhattam. És ezek az engedélyek nagy örömet szereztek nekem.

Az én mennyországom: kicsi fehér ostya. — Mely alá rejtőzik szívemnek nagy Ura. — Hozzá megyek én életet meríteni — Ott hallgatom szavát, mely édes, isteni! — Oh, boldog pillanat, amikor átölelsz. — Szerelmes Jegyesem s szívemben megpihensz. — Ez mámoros üdvöm, ez a boldogságom. — Íme: „mennyországom!” Hányszor, de hányszor kelt föl még a legcsikorgóbb téiben is korán reggel, hogy gyótródásban átvirrasztott éj után az Úr asztalához járuljon.

¹ Olvasd: Liziei.

² Önéletrajza. Nagyfejeő-Gabriella fordításában.

Szentáldozás után foglalkozzunk az Úr Jézussal!

Hogyan járt a szegény ember gazdag barátjával.

(Overberg után.)

Volt két jó barát. Az elemi iskola végeztével el kellett válniuk egymástól. Az egyik messze-messze idegenbe került, a másik otthon maradt. Az első lacsacskán nagy vagyonra tett szert. A másik szegény maradt egész életén át.

Sok-sok év után a gazdag embert elfogta a honvágy. Befogatott hintájába és haza hajtattott. Egy rokonánál szállott meg. Örömmel hallotta, hogy legkedvesebb iskolatársa még él. Csak sajnálta szegény, hogy keserves napszám sovány kenyérével tengeti életét. Föltette magában, hogy enyhít majd sorsán. Megizente neki, hogy másnap ne menjen munkába, maradjon otthon, nem fogja megbánni.

A szegény ember leszedte a pókhálót a szegényes kamrájának szögleteiből, leporolta a falakat, az egérlyukakat betömte, szép fehérre kimeszelte a szobát s összesöpörte a szemetet és piszkot a földről. Másnap reggel korhadt asztalára terítőt kért kölcsön s összekoldult virágokkal díszítette otthonát.

Türelmetlenül várta vendégét, mert már munkába kellett volna mennie. Egyszerre csak hintó robogását hallja az utcáról. Dobogó szívvel siet ki. A hintóról leugrik egy elegáns úr s szegény barátjának nyakába borul. Meghatottságában ez alig tud egy szót is kiejteni. Karon fogva bevezeti barátját lakásába s leülteti. Az előrehaladott idő miatt azonban nem mert tovább otthon maradni. „Nagyon örülök, kedves Barátom — mondá —, hogy meglátogattál. Pihend ki magadat, ameddig jól esik.” S azzal faképnél hagyta.

A vendég azt vélte, csak kis időre ment ki barátja. Körülnézegetett a szobában. Látja a nagy szegénységet, de észreveszi azt is, hogy az ő tiszteletére történt az egész tisztogatás. Nagyon meghatotta barátja nyomorúsága és figyelme. Egy zacskó aranyat vett elő s kitette az asztalra. Ez legyen jutalma.

Perc perc után múlik, negyed, félóra is elmúlik, de hiába vár. Kimegy s ott megtudja, hogy barátja bizony fogta az ásót, kapát s kiment a mezőre, mert hát, ha nem megy munkába, kenyerét veszti s éhen halhat.

A gazdag vendég szónélkül bemegy a kamrába, zsebre vágja a zacskó aranyat s eltávozik.

Lám, így jár mindenki, aki a szentáldozás után nem foglalkozik az Úr Jézussal. Nagy gonddal távolítja el egyik-másik a bűnök pókhálóját, porát, szemetjét. A megszentelő kegyelem virágjaival földísztett szíve kamrájában aztán beülteti az Úr Jézust. De alig, hogy befogadta, esze eljár a mindennapi gondok után s a szerető vendéget magára hagyja. Rá sem gondol többé. Az Üdvözítő nyomtalanul eltávozik.

Pedig, ha foglalkozott volna vele, a lelki kincsek megbecsülhetetlen aranyával kárpótolta volna ezért az elvesztett 10-15 percért s a kedvéért elmulasztott munkáért.

Foglalkozzunk tehát a szentáldozás után az Úr Jézussal. Egy pillanatig se vegyük le lelki szemeinket az Ő isteni tekintetéről. — Szóljunk hozzá kérésen szavakkal, amit szívünk épen sugalmaz; a gyermek nem könyvből szól édes atyjához, sem a beteg az orvoshoz:]

Imádjuk Őt (jelen)

Adjunk hálát jótéteményeiért

Kérjünk bocsánatot bűneinkért

(múlt)

Kérjünk tőle mindent, amire szükségünk van, hogy ideigvaló és örökké tartó boldogságunkat elérjük (jövő). S ezt nemcsak magunknak, hanem mindazoknak, kikért imádkozni akarunk és tartozunk.

S ha egyszer már végigmentünk az imádáson, hálaadáson, engesztelődéson s kérésen, kezdjük újra másodszor, harmadszor . . . mindaddig, amíg csak tart a kegyelem e drága ideje.

Alázattal kérem kedves Olvasómat, szíveskedjék olykor-olykor a szentáldozás után rólam is megemlékezni: az én lelkemet is az isteni Vendég kegyébe ajánlani.

Ez lesz fáradságomnak legértékesebb jutalma.

A szerző.

TARTALOM.

ELSŐ RÉSZ.

A bűnbánat szentsége.

Bevezetés	3	Minősége	10
I.		Életveszélyben....	11
A) A Vázlatsoportról:		Indítóokok 12—15	
Elmélet: Mivolta	4	Gyónás	16
Rendelése		Őszinteség	17
Védelme		Mód.....	18
Kiszolgáltatója	5	Függelék: Búcsú	19
Felnevője			
KegyelmeK.....		B) A Vázlatsoport nélkül:	
Gyakorlat:		A bűnbánat módja:	
Lelkiismeretvizsgálat		Könyvből	20
Könyvből	6—7	Lelkitükörlapból	
Könyv nélkül	8—9	Kívülről	21
Bánat és erősfogadás		II:	
Mivolta	10	Szegédeszköz:	
Tárgya		Lelkitükör	22—23
Ideje			

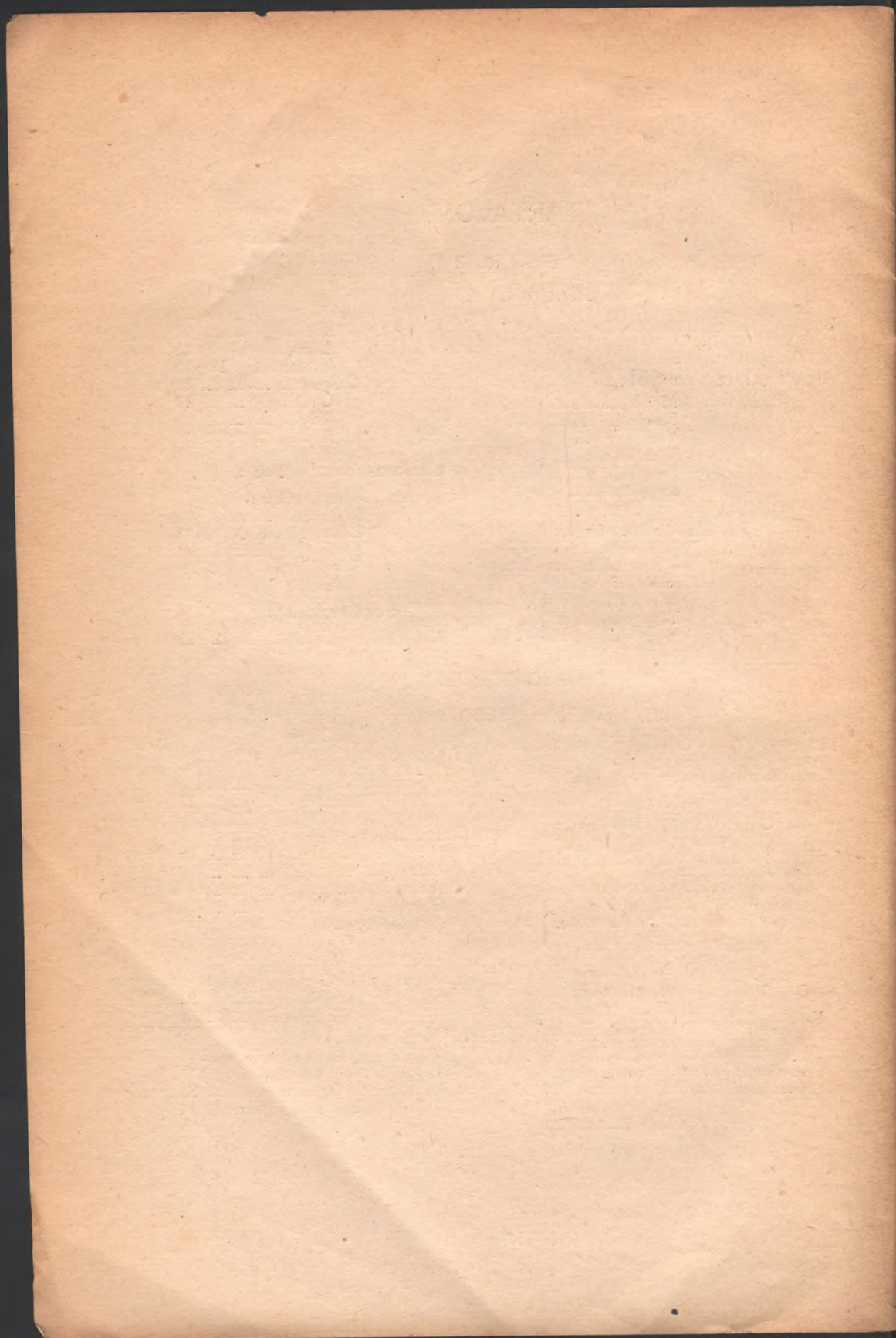
MÁSODIK RÉSZ.

Az Oltáriszentség.

Bevezetés (Titok. Ok.)	24	ideje	26
Elmondásra (a vázlatsoportról):		módja.....	
A) 1.		célja	
Az Oltáriszentség általában:		Főrészei	27
külső } mivolta	25	Bennünk	28
belső }		Áldozás mivolta; egy szín alatt	
Rendelése.....	5	Rendelése	
ideje		Előtte	
módja		Alatta	
célja		Utána	29
		Az áldozás kegyelmei	
A) 2.		B)	
Az Oltáriszentség különösen:		Hódoló tisztelet az Olt. szents. előtt	
Közöttünk	26	általában	30
Ki? Miben? Hogyan? Meddig?	26	különösen	31
Értünk		Függelék.	
Áldozat. Kereszt-, sz. miseáldozat		Valljuk meg bátran hitünket....	32
Szentmise mivolta, viszonya a keresztfáldozathoz, rendelése.....		Vegyünk részt a szentmisén....	33
		Vágyódjunk Jézus után	33
		Foglalkozunk az Ur Jézussal	34

Ugyanazon szerzőtől kapható:

„A bűnbánat szentsége és az Oltáriszentség.”

Elemnél magasabb iskolák részére 5000 kor. Elemi III. osztály részére 2000 kor.

A Bűnbánat vázlatcsoportja.

(Egy képpel.)

Elemi III. osztály részére 1000 kor. Elemi IV. (V—VI.) osztály részére 1000 kor.

Elemnél magasabb iskolák részére 1000 korona.

Kettősszínű falitáblás „Vázlatok” 30.000 kor. Nagyobb alakban 60.000 kor.

„A Szentségek” vázlatcsoportja.

(6 képpel.)

Elemi III. osztály részére 1500 kor. Elemi IV. (V—VI.) osztály részére 1500 kor.

Elemnél magasabb iskolák részére 1500 kor.

Kettősszínű falitáblás nagy alakú „Vázlatok” 40.000 kor.

„Katholikus hitvédelem dióhéjban.”

Ára 3000 korona. Hozzávaló kettősszínű „Vázlatcsoport” 1000 korona.

Kettősszínű falitáblás „Vázlatok” 30.000 korona. Tokkal 35.000 korona

„Katholikus hitvédelem dióhéjban.”

Iparostanonc-iskolák részére. Ára 3000 korona. Hozzávaló kettősszínű „Vázlatcsoport” 1000 korona. Kettősszínű falitáblás „Vázlatok” 30.000 korona. Tokkal 35.000 korona.

„Változó és állandó ünnepek”

kettősszínű vázlatcsoportja. Ára 1000 korona.

„Lelkitükör”

Iparostanoncok részére. 500 kor. Elemi IV—VI. osztály részére 500 kor.

Elemi III. osztály részére 500 kor.

„A Megváltó”

kettősszínű vázlatcsoportja 5 képpel.

Elemi III. osztály részére 1000 kor. Elemi IV. (V—VI.) osztály részére 1000 kor.

Elemnél magasabb iskolák részére 1000 kor.

Falitáblás nagy alakban 10.000 kor.

Megrendelhető:

„Élet” Irodalmi és Nyomda Részvénytársaságnál

Budapest, I., Horthy Miklós-út 15.

